

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Éves ár — — — 1080 Lel

Fél éves — — — 540 Lel

Havonta — — — 270 Lel

Havonta — — — 90 Lel

Hirdetések díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel

VASÁRNAP — — — 6 Lel

Bucarestben 50 bottal több

Szerkesztőség:
Arad, Acsoy-palota,
Kiadóhivatal:
Arad, Nyomd- Vállalat.
Balev Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
161.
Megjelenik naponta reggel.

A kamara ratifikálta a Litwinow-egyezményt

Mironescu külügyminiszter expozéja a szovjettel érvényesített Kellogg-paktum létrejöttéről. — Románia a legösszintébb békepolitikát folytatja — Az összes parlamenti pártok szónokai örömmel járultak hozzá a paktum megkötéséhez.

— A kormány nagy külpolitikai sikere. —

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésének megnyitása után Mironescu külügyminiszter emelkedett szólásra, általános érdeklődés közepette.

Kijelenti, hogy kötelességének tartja a kamarával közölni, hogy Románia és Oroszország képviselői Moszkvában aláírták a Kellogg-paktumot érvénybeléptető jegyzőkönyvet. Az erre vonatkozó értesítés ma érkezett a fővárosba. Kifejti, hogy az erre vonatkozó tárgyalások már hosszabb ideje folytak a két ország között. Február 4-én érkezett meg Oroszország válasza, amely a kormány által közölt fenntartásokhoz hozzájárul és így a kormány megadta a felhatalmazást a jegyzőkönyv aláírására. Másról, mint a Kellogg-paktumról, nem folytak a tárgyalások. Románia kezdettől fogva elfogadta Oroszországnak az aláírásra vonatkozó javaslatát. — folytatta a külügyminiszter — hiszen ez pacifista politikánk honorálását jelentette. Bizonyos felvilágosításokra azonban szükség volt és tisztázni kellett a következőket:

1. A román-lengyel szolidaritás kérdése.
2. Hogyan interpretálja Oroszország a Kellogg-paktumot?
3. Oroszország szomszédainak állásfoglalása.
4. A Románia és Oroszország közötti viszony tisztázása.
5. Az általános európai helyzettel kapcsolatos kérdések megvilágosítása.

Lengyelország a legelső pillanattól kezdve, hiven szövetségi szerződéséhez, velünk együtt járt el az összes kérdésben. Ezután a külügyminiszter örömmel állapítja meg, hogy sikerült az összes pontokra nézve kielégítő választ kapni, ami maga után vonta a jegyzőkönyv aláírását. Oroszország már a múltban is több javaslatot tett Romániának. Mostani javaslata is igazolja, hogy Románia a legteljesebb őszinteséggel járult hozzá a jegyzőkönyv aláírásához. Befejezésül hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy a román-lengyel szövetség megerősödve került ki ebből az ügyből, ami Románia békepolitikájának sikerét jelenti.

Így a örömmel állapítja meg a kormány politikájának sikerét, amelyet az aláírás jelent.

Duca elismeri a kormány érdemét. Megállapítja, hogy Oroszország e lépésének maga után kellene vonni a két ország közötti diplomáciai viszony felvételét is. Minden attól

függ, hogy őszinte-e az aláírás és az orosz hivatalos lapok állásfoglalásai ne akadályozzák meg a további tárgyalások lehetőségét.

Dr. Willer József a Magyar Párt nevében üdvözi a Kellogg-paktumot érvénybeléptető jegyzőkönyv aláírását és szerencsét kíván a kormánynak.

Dr. Lupu mindenképp hódolatát fejezi ki Lengyelország iránt, mert a lengyel kormánynak tulajdonítható elsősorban, hogy az oroszokat si-

került a jegyzőkönyv aláírására rábírn. Reméli, hogy Oroszország értékelni fogja a Romániával való jószomszédi viszony következményeit.

Goga a néppárt nevében üdvözi az aláírás tényét és örömet fejez ki előt. Kívánja, hogy az aláírásnak meglegyenek a következményei a két ország viszonyának javulása érdekében.

Dr. Hans Ottó Roth a németek nevében beszél és külön kifejezést ad a besszarábiai németek örömeinek, akik az aláírással biztosítva látják a maguk békés, nyugodt fejlődésüket.

Radaceanu a maga részéről is örömmel vesz tudomást az aláírásról, amely haladást jelent. Rámutat azonban arra, hogy az aláírás folytán nincs szükség az ostromállapot fenntartására sehol az országban.

Landau a zsidó néppárt nevében üdvözi a kormányt az aláírás alkalmából.

A parlamenti többség lelkesen megtapsolta az összes ellenzéki szónokokat és tudomásul vette a külügyminiszter bejelentését.

Megtörtént az első román—magyar telefonbeszélgetés.

A magyar és román postavezérigazgatók próbabeszélgetése. — Holnap a két miniszter beszél egymással. — Marinescu vezérigazgató nyilatkozata az Arad Közlönynek.

Holnap átadják az új vonalat a nagyközönségnek.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Ma reggel a meghatározott időben megtörtént a román és magyar telefonkábelek összekapcsolása a curtici határon. Délelőtt pontosan tízenegy órakor folyt le a bucaresti-i postavezérigazgatóságnál a nagyjelentőségű ünnepélyes aktus. Marinescu postavezérigazgató telefonon felhívta báró Szalayt a budapesti posta vezérigazgatóját. A kapcsolat nyomban megtörtént és Marinescu melegen üdvözölte báró Szalayt, beszélgetés közben rátért a nagy eseményre, amely ismét közelebb hozta a két szomszédállamot egymáshoz. Egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy ez az akció is megerősíti a két állam szoros barátságát. Üdvözölte a magyar posta vezérigazgatóját és köszönetet mondott neki, hogy hozzájárult és realizálta annak a lehetőségét, hogy a két állam telefonösszeköttetésbe lép-

betett egymással.

Eddig tartott a két posta vezérigazgatójának francia nyelven folytatott beszélgetése, a mit abba kellett hagyni, mert vonalzavar állott be. Holnap délelőtt tíz órakor történik meg Alevra közlekedési miniszter beszélgetése Hermann Miksa magyar kereskedelmi miniszterrel. Marinescu postavezérigazgató a román telefonbeszélgetés megindítására vonatkozólag a következőket jelentette ki az Arad Közlöny munkatársának:

— Holnap délelőtt tíz órakor, a két miniszter beszélgetése után, ismét átvizsgáljuk a telefonvonalat, azután átadjuk a közönségnek. Valószínűleg még a holnapi nap folyamán megtörténik a beszélgetés tarifájának megállapítása, egyben azt az időpontot is meghatározzuk, amikor a két ország városai egymással telefonösszeköttetésbe léphetnek.

Holnapra elkészül az aradi munkanélküliek listája.

Az ingyenfa kiosztása holnap délután megkezdődik. — Átlag négyszázötven ebédet ad naponta a népkonyha.

(Arad, február 14.) A munkanélküliség ügyében ma tovább folytak a megbeszélések az aradi városházán. A szervezett munkásság a mai napon bejelentette, hogy a város által kért tablókat, amelyek a munkanélküliek számát és szakmáját közlik, már holnapra elkészítik és ugyancsak holnapra készül el a munkaügyi felügyelőségen a szervezeten munkanélküliek listája. A munkanélküliek ügyét intéző bizottságba a szervezett munkásság részéről Vasuta Béla és Schauer József, a szervezeten kívülről pedig Negus János és Brutariu István kerültek be. A bizottság az eredeti határozattól eltérőleg nem szombaton, hanem holnap délelőtt tartja meg ülését, ame-

lyen többek között a munkanélküliek között kiosztandó fa ügyét is leírgyalják. A bizottság határozata nyomán

már holnap délután megkezdődik a fa-kiosztása.

A holnapi naptól kezdődőleg a város részéről a munkanélküliek ügyét a többnapos betegség után felgyógyult Velcsov Géza dr. helyettes elnök veszi a kezébe. Velcsov dr. ma már elfoglalta hivatalát.

A népkonyhák rendben folytatják további működésüket és bár nem jelentkeztek még az összes araszorultak, naponta átlag 450 ebédet osztanak ki.

Nyugat felé vonult a fagyhullám.

Aradon és Románia többi részein már normális a hideg. — A fagyhullám nyomában hóvihár halad mindenütt. — Pozsonyban két méteres hó borítja az utcákat.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Az időjárásban újabb enyhülés állott be, úgy, hogy ma már normális téli hideg uralkodott országunkon. A budapesti jelentések szerint a meteorológiai intézet további havazásokat és a fagy további enyhülését jósolja. A nagy havazások következtében egész Magyarországon zavarok állottak be a vasuti forgalomban. A Déli Vasut összes vonalain szünetel a forgalom, míg a M. Á. V. 22 vonalán nem közlekednek a vasutak. A szén ára 12 pengőre emelkedett mázsánként, dacára annak, hogy állandóan érkeznek szénzállományok.

A hatóságok ezért szénzállományokat tartanak és ellenőrzik az árdragítók és spekulánsok zsarolásait.

Az ingyenes szénkiosztás tart és csültörtökön 62 helyen osztanak ki ingyen ebédet. A hó eltakarításán Budapesten 3600 munkás dolgozik. Debrecenben mínusz 4, Tarcalon 1, Budapesten 9, Szegeden 11, Sopronban 16, Pécsen 10 fokos a hideg. A szegedi jelentések szerint egy öreg koldus megfagyott. A Balatonon néhány napra beszüntették a halászatot. Hajdúszoboszlón pedig két farkast leltek.

A bécsi jelentések szerint a dunai jégtorlasz Mohácsnál Wlachig 600 kilométeres hosszúságban áll.

Párisból jelentik, hogy Franciaországban még mindig pusztít a fagyhullám. Marseilleben ma reggel mínusz 23 fokos volt a hideg. Nizzában pedig mínusz két fokos hideg mellett sűrű havazás indult meg. A város utcáit husz centiméteres hó borítja. Monterreaultól felfelé jég borítja a Szajnat. A hatóságok erélyes intézkedéseket léptettek életbe a szénellátás biztosítására.

Az esti jelentések szerint Troyesban a Szajna elöntötte a turizmákat, amiért a villamosgépek sorban felrobbantak. A kar több millió frank, az egész telep rombadott.

A berlini jelentések szerint a tartós fagy a német főváros élelmiszerellátásában zavarokat idézett elő. Berlinben katasztrófális bur-

gonyahiány lépett fel gyümölcs és fűszerek felé pedig egyáltalában nincsenek, mert még a konzervek is befagytak. Tojásban is nagy a hiány. A prágai jelentések szerint a fagy meg- enyhült és nagy havazás indult meg.

Pozsony uccán kétméteres hó-taszok állnak, melyek lehetetlenné teszik a forgalom lebonyolítását.

Hamburgból jelentik, hogy a Keleti tengeren egyre több hajót zár be a jég. A svéd kormány hadihajókat küld ki a befagyott kereskedelmi hajók felszabadítására. További intézkedésig repülőgépjáratot indítottak meg Malmó és Hamburg között. Az Afolt-sziget közelében a jég ma reggel összeroppantott egy rostocki német gőzöst. A hajó legénységét egy óra gőzös mentette ki.

Az esti jelentések arról számolnak be, hogy a velencei lagúnák és csatornák is befagytak. A halottak eltemetése is nehézségekbe ütközik, miután a St. Michele temetőszigetet jég veszi körül. A koporsókat a kórházi kápolnában gyűjtik össze, míg a temetősziget újra megközelíthető lesz.

Pontos statisztika arról, hány román, magyar, német és zsidó körorvos, gyógyszerész és droguista van Romániában.

Dan Sever nyilatkozik az Aradi Közlönynek az ellene emelt vádakról.

Pontos statisztika arról, hány román, magyar, német és zsidó körorvos, gyógyszerész és droguista van Romániában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Irtauk arról, hogy a közegészségügyi minisztérium ellen olyan vádak hangzottak el egyes lapokban és néhány képviselő szájából, hogy a minisztérium a körorvosi kinevezéseknél, a drogéria és gyógyszerészár engedélyek kiadásánál faji és nemzeti-ségi szempontokat vesz figyelembe. Az Aradi Közlöny munkatársa ebben az irányban felkereste Dan Sever egészségügyi minisztert, aki nyilatkozat helyett munkatársunkat Moldovan dr. egészségügyi államtitkárhoz utasította, akit felhívott, hogy bocsássa rendelkezésünkre a körorvosok, gyógyszerészek és droguisták statisztikáját. Moldovan egészségügyi államtitkár a következőkkel bizonyította az elhangzott vádak alaptalanságát:

Romániában 844 körorvos van. Közülük 599 keresztény és 245, tehát harminc százalék, zsidó. Vannak helyek, ahol nyolcvan százalék zsidó körorvos működik. Így Csernovitzban 10 zsidó és 2 keresztény. Amióta Dan Sever vezeti a minisztériumot 51 keresztény és 11 zsidó körorvost neveztek ki. Erdélyben 88 román, 210 magyar, 135 német és 78 zsidó

gyógyszerész tulajdonos van. Besszarabiában 8 román és 123 zsidó. Bucovinában 7 román, 12 német, 42 zsidó és 9 lengyel gyógyszerészár működik. Erdélyben 7 román, 23 zsidó, 18 német és 10 magyar droguista van. Besszarabiában 1 román, 210 zsidó. Bucovinában nincsen román, 5 német és 17 zsidó drogéria tulajdonos bír engedéllyel. Ez a statisztika megcáfolja az elterjedt rágalmat. Dan Sever közismerten puritán egyénisége és liberális gondolkodásánálkülönböztetése miatt áll az ehhez hasonló vádakon.

— Hogyan készült a Vatikán és az olasz állam egyezménye. Rómából jelentik: Pecell tanár ma hosszú nyilatkozatot adott a Popolo d'Italiának a Vatikán és az olasz állam egyezményéről. A tanár kijelentette, hogy a tárgyalások már 1926. augusztus 6-ikán kezdődtek meg Baronne-al. A pápa Pacellit 129-szer fogadta hosszas kihallgatáson, majd a szerződés megszövegezése után a jogászok folytattak hosszú tanácskozást. Baronne halála után, 1928. január 7-ikétől Mussolinival személyesen tárgyaltak és véglegesítették az egyezmény szövegét.

Jó lesz sürgősen megha'ni.

Beszélgés délelőtt tíz órától este kettő Karinthy Frigyessel.

A szegedi Tisza-kávéházban ülünk. Karinthy előtt a Szegedi Uj Nemzedék, a róla irt kritikát olvassa. A szegedi nőegylet estélyére hívták meg, így találkoztunk össze. Mikor a kritikát elolvassa, nevet:

— Hiába — mondja — a vidéki hírlapírás. — Odanyújtja a lapot — olvassa el.

Eloivasom. Tényleg, a kritika nagyképpen szigorú, nemcsak Karinthyról ír, hanem Tarnay Ernőről is. Ez a Tarnay szegedi színigazgató, akinek az előadáshoz semmi köze sem volt, csak ő is jelen volt a nézőközönség között. A szegedi Uj Nemzedék ezt írja róla: A közönség között volt még Tarnay Ernő is, aki végre egy jobban megrendezett előadást is látott, mint amilyen az ő színházában színi kerül. Tudja, folytatja nevetve Karinthy, az ilyen vidéki kritika mindenkin szur egyet. Egy régi zsidóvicc jut eszembe. Egy ember kimegy az állomásra. A vonat indulás előtt áll. Az illető erre kiabálni kezd: Schwartz, Schwartz. A nagy lármára egy gyanutlan fej kinéz a kupé ablakán. A kiabáló erre odamegy s kétszer pofon vágja. A pofonvágott kétségbeesett arcot vág és rákiált: Hallja, mit akar tőlem, hiszen én nem vagyok Schwartz. (Jó, mi?) Így volt szegény Tarnayval is, odajött szegény megnézni az előadást és kapott két pofont. De hát ez így van az életben. Tünni kell mindent. Nem is tudja elképzelni, mennyit török el és mennyi igazságtalanságot szenvedek.

Paul Morgan, nevesebb berlini színész például hónapokon keresztül játszott egy kabaré-tréfmát, mint saját művét. Mit tegyek? Pereskedjek? Hagyom. Tudják, hogy erélytelen ember vagyok és nem törődnek velem.

Egyáltalán ha az újságok nem tudnak mit írni, nincsen témájuk, másnapra előrántanak engemet.

A multkor sakkoztam délután a kávéházban, utána gyanutlanul haza megyek és másnap tele vannak az újságok: Karinthy Frigyes Capablankát sakkversenyre hívta ki, szenzációk várhatók. Igazán nem csodálkoznék, ha azt olvasnám a lapokban, hogy holnap délben 12 órakor mindenki legyen a Bazilika előtt, mert Karinthy Frigyes a Bazilika tetején artistamutatványokkal szórakoztatja Budapest közönségét. Már az uccára se merek kimenni, ha sokat szaladgálok napközben, azt mondják: Nézd, Karinthy távgyalogló versenyre tréningel. Általában az emberek megszokták, hogy excentrikusnak kell lennem és hogy a dolgom mind különlegesek. Pedig úgy szeretném, ha békén hagynának egyideig. Dolgoznom kell és a családomnak nem szentelhetek egy pillanatot sem. Várjon — mondja Karinthy és mosolyog — az otthonról jut eszembe és a gyerekekről. Mikor bevezetem a rádiót, tisztán a gyerekek kedvéért, bementem a gyermekszobába és azt mondtam: Gyerekek nézzétek, a rádió, a mai kor legszenzációsabb találmánya. Én bevezetem a kedvetekért. Itt meghallgathattok mindent, ami a világon szép és gyönyörű. Azután odaültem őket a hallgatókhoz. Ahogy kimegyek a szobából, odacsapták a fejhallgatókat és elszaladtak játszani. Egészen elkeseredtem, hogy a gyermekeim műveletlenek lesznek és nem képesek felfogni a technika csodás vívmányát. Egy napon azután bemegyek a szobába és azt látom, hogy mind a három gyerek a szobában ül, egy szót sem szólnak, fülükön a fejhallgató és figyelnek. A boldogság öntött el, hogy végre mérts fogott rajtuk a prédikáció. Mikor közelebb megyek, látom, hogy rosszasz szövegéből, zsi-

negekből és spárgából készített rádió előtt ülnek és hallgatják a semmit. Hiába, a gyerek játszani akar.

Irodalmi terveiről, munkájáról kérdezem azután Karinthyt.

— Egy szindarabtémám van — mondja — Csak csendre volna szükségem, ahol kidolgozom. Folyton állandóan dolgoznom kell, nem lehet egy pillanatra sem várni és nem szabad egyre alapítani, hogy ez sikerül s akkor rendben van.

Látom Karinthy arcán, hogy mi a dolgokat, fizetünk. Mikor a kabát rajtuk van, felém fordul: — Szerkesztő ur — mondja — jöjjön nézzük meg a muzeumot. Tényleg, mondom. Mórának az új ásatásait. Jó — felel Karinthy — nézzük meg az új ásatásokat. Elindulunk, talpunk alatt megropog a hó és a hideg téli nap reszketve mosolyog a város felett. Különbözik Karinthy egész uton tréfál és főképpen fütyöl. A muzeumba senkinek sem lehet bemenni. A kiásvat dolgok rendezés alatt állnak. Mikor bemutatkozunk, azonnal beengednek s az igazgató azonnal mellénk szegődik. Magyaráz. Karinthy mindent megnéz, minden érdeklődik és azonnal bámulatos tudással tudományos vitába bocsátkozik az igazgatóval.

Négyezer éves tárgyak között haladunk, az ősök darabjai reánk bámulnak a falakról s az üvegek mögöl. Koponyák, csontvázak, edénytöredékek egy csomóba. Karinthy megáll egy balta előtt. Ránéz. Összeluzza a szemét. Buták ezek a freudisták, mondta azután, mindent sexualitásra vezetnek vissza. Pedig az emberben egy sokkal ősbib és nagyobb érzés van. A rémület. Az emberek félték egymástól, hiszen erre mutat az is, hogy az emberiség első eszközei a fegyverek, balták, dorongok. Bocsánat — vág közbe az igazgató — van egy teória, mely azt vallja, hogy az em-

Felvonultak a pobedimi pogromrendezőik mentőtanúi.

Eles összetűzések az elnök és az egyik védő között. Két mentőtanut letartóztattak, mert nem akartak vallomásukra esküt tenni. A pobedimi cigánypogrom fő tárgyalásának harmadik napja.

(Az Aradi Közlöny trencsényi tudósítójának távirati jelentése.) A pobedimi cigánypogrom esküdszéki tárgyalásának mai, harmadik napja minden várakozás ellenére bővelkedett nagyfontosságú tanuvallomásokban és izgalmas jelenetekben. Ma a védelem mentőtanuit hallgatták ki, miközben többször izgalmas keresztkérdésekre, valamint a védő és az elnök közötti konverzákra került a sor.

Az érdeklődés a közönség részéről változatlanul nagy, bár a nők eltűntek a hallgatóság padsoraiból és helyüket főleg férfiak, jogászok, orvosok és tanárok foglalják el.

Jónás elnök reggel kilenc órakor nyitotta meg az esküdszék mai tárgyalását s elsőnek Balázs Albert cigányt hallgatták ki tanuként. Vallomása azért nagyfontosságú, mert Balázs az első tanu, aki Miklovics József vádlottat a támadók között határozottan felismeri:

— Amint fekvőhelyemről feltápáskodtam, óriási lármát hallottam.

Rémülten láttam, hogy Miklovics József hogyan üti doronggal az öreg Dicha Andrást, majd revolverlövés hangzottak el és több revolvergolyó repült be az ablakon.

— Ki lőtt a revolverrel? — kérdezte az elnök.

— Brandstetter lőtt először, de azután Miklovics is lövöldözött. Vagy neki is volt fegyvere, vagy átvette a revolvert Brandstettertől. A négy vádlottat határozottan felismerem a támadók közül.

Balázs tanut ezután szembesítik a vádlottal. Miklovics ezeket mondja a tanu felé:

— Beszélj cigány amit akarsz, úgy sem mondasz igazat!

berek legfőbb ösztöne a rémület, a félsz. Azonban ezen teória szerint, már a gyermek fél, amikor megszületik és pedig első rémülete az, hogy világoságra kerül.

— Téved uram — felel Karinthy — és lebiggyeszti száját. Az emberek attól félnek, hogy freudistával találkoznak. Ez a helyes rémület teória.

Karinthyt egy pillanatra elhagyja a jó kedve. Ugy látszik, eszébe jut valami. Megáll egy csontváz előtt, azután hozzám fordul. Rossz az előknek — mondja — akármit csinálnak, nem veszik észre őket, csak már haláluk után. Régen mondom már: jó lesz sürgősen meghalni. Ott állunk a csontváz körül és a sok nevetés után is érezzük, hogy Karinthy súlyos és szomorú igazságokat mond és hogy ebben a mondatában irók, hírlapírók szomorú tragédiája húzódik össze. Elválunk s lesletünk a múzeum lépcsőjén. Ebéd alatt Karinthy nem szól egy szót sem, csak egyszer figyel fel. Mondja — kérde tőlem — mi a különbség a mai kor és az ó-kor között? Hajdan egy baltát készítettek és avval verték fejbe az ellenfelüket, ma pedig ugyanazt egy vékony lemezé lapítják, reá írják, hogy „Szegedi Új Nemzedék” és avval próbálnak sújtani. Nevet, pedig látom rajta, hogy nem tudja felejtetni a kritikát és fáj neki. Fél négy órakor, utolsó pillanatban érkezünk az állomásra, a jegyünk már meg van váltva és az induló vonatra ugrunk fel. A kupéban Karinthy álmosan nyújtózik egyet, azután bocsánatkérően hozzám fordul: Ha nem haragszik, de én ilyenkor aludni szoktam. Lassan ránk sötétedik a délután. Még egy ideig nézem az alvó Karinthyt, azután én is elalszom. Budapesten Karinthy kelt fel: Szerkesztő ur, ébredjen, Budapesten vagyunk!

Gábor István.

— Én nem mondom igazat — válaszolja a cigány büszkén — aki a feleségemmel a pap előtt esküdtem meg?

Torács Antal volt az utolsó cigánytanu, aki rendkívül érdekes részleteket mondott el az első vesztegetési kísérletről, amelyet a vádlottak furfangos módon hajtottak végre. Torács tanu a trencsényi fogházban együtt ült Miklovics Józseffel és egy reggel a házimunkánál egymás mellé kerültek. Miklovics József azt mondta a tanunak:

— Ha kiszabadulsz, nehogy azt mond, hogy én is ott voltam. Kétezer koronát kapsz a hallgatásért és annyi kolbászt, amennyit csak akarsz.

Miklovics a szembesítéskor a fejét rázza.

— Látod Jóska, én csak cigány vagyok — mondja Torács Antal — mégis csak az igazat mondtam. Sőt kijelentem, hogy személyesen nem tettél semmi rosszat nekem. Hát te, aki gazda vagy, miért nem beszélsz igazat?

Összetűzés az elnök és a védő között.

Galla dr. védő: Olyan igazat mint egy cigány, ő is tud mondani.

Az elnök rendkívül szigorúan és halálos csendben:

— Ügyvéd ur, ezt a hangnemet kénytelen vagyok a leghatározottabban visszautasítani. Bármennyire nem szívesen tenném, a legközelebbi alkalommal kénytelen volnék fegyelmi büntetéssel sújtani az ügyvéd urat, nem türhetem, hogy a dologból komédiát csináljon és a tanut nevetségessé tegye. A cigány ép olyan ember, mint más és ha akarja, bünvádi feljelentést tehet e kijelentése miatt. Nyomatékosan kérem az urakat, gondoljanak a kadémiái rangjukra és viselkedjenek ehhez méltó módon.

Motosinka Antal az első mentőtanu, elmondja, hogy október elsején bejött Pobedimbe, hogy bevásároljon. Elment a Mitosinka-vendéglőbe és ott Brandstetter is leült az asztalhoz. Ez 7 és fél 8 óra tájban lehetett. Azután Brandstetter kiment az előző napi tűz helyén tartott tűzörsgéhez, de legkésőbb kilenc órára visszajött és azután nem is mozdult ki többé a helyiségből, ha csak 3-4 percre nem.

— Mondja, mi oka volt, hogy Brandstettert állandóan figyelje? — kérde az elnök.

A tanu hallgatással válaszol.

Az ügyész: Látta-e Brandstetter kabátját? Ha ön jól megfigyelt mindent, úgy ezt is kell tudnia.

A tanu: Nem emlékszem. Ezzel szemben tény az, hogy Brandstetteren később civilkabát volt.

Az elnök: Ön mindent olyan pontosan tud, mint egy mozdonyvezető. Igazán bámulatraméltó emlékezőtehetsége van. Lassankint odáig jutunk, hogy minden egyes percről, amit azon az éjszakán látott, be fog számolni. (Nagy derűlttség.)

Védő: Kérem az elnök urat, hogy a cigányokkal szemben táplált atyai jóindulatát a vádlottakra is terjessze ki. Mi ketten itt egymással harcolunk és én akadályozva vagyok a védelemben.

Az elnök (nyugodtan): Én senkivel sem harcolok, csupán az igazság védelméért. Nem vagyok vádlott, nincsen ki ellen harcolnom. Csupán egyet kérek az ügyvéd urtól és ez az, hogy a tanuhoz se kapciózus, se szuggesztív kérdéseket ne intézzen többé, tehát olyasmit sem, ami már magában rejti a feleletet, olyat sem, ami befolyásolhatná a vádlottat. Ön jól tudja, hogy a törvény tilt ilyesmit és nem én.

A tanu vallomását ezután jegyzőkönyvbe

veszik. Majd pedig behívják az összes cigányokat és szembesítik a tanuval, ki ilyenformán elsőnek igazolja Brandstetter alibijét a cigányok állításával szemben.

A délutáni tárgyalás

folyamán elsőnek Kazimir Antalt, a Mitosinka-vendéglőben játszó zenekar karmesterét hallgatják ki, ki kijelenti, hogy úgy Brandstettert, mint Miklovics Józsefet ott látta egész éjszaka a sötétben táncolni. A csendöröknek három nappal az eset után ugyan mást mondott, de azóta meggondolta magát.

A kihallgatott személyek között van Vavra Lajos és Bucher Mihály is, akik azt vallották, hogy a kérdéses éjszakán látták Miklovics Józsefet alsónadrágban udvarán keresztülmenni.

A bíróság ennek a két tanuak megeskütését elrendeli, de a tanuk megtagadják az eskütételeket.

Általános mozgolódás a hallgatóság soraiban. A két tanu nem tudja megindokolni, hogy miért tagadja meg az eskütételeit, mire a törvényszék visszavonul tanácskozni és 200 korona pénzbírságot ró ki a tanukra, akik azonban ezután sem akarnak még vallani. Erre újból tanácskozásra vonul vissza a bíróság és a bünvádi perrendtartás szerint elrendeli ellenük a vizsgálati fogságot. Mindaddig, amíg az esküt vallomásukra nem hajlandók letenni. Végül még több tanut, a vádlottak szüleit és hozzátartozóit hallgatták ki, akik természetesen elfogultak. Ezzel a mai tárgyalás véget ért.

A hóban elakadt luxusvonat

— Élet a három napig Thráciában veszteglő Orient-expresszen. —

(Arad, február 14.) A legtöbb utasnak, aki a párisi Hotel Claridye, a londoni Savoy-szálló, vagy a hálókocsi társaság irodájában jegyet vált az Orient-expresszre, sejtelmé sincs arról, hogy milyen földrajzi fogalmat jelöl ez a szó: Thrácia. Az ő számukra ez a vidék nem egyéb, mint néhány kunyhó, kopott állomásépület, zöld jelzőlámpák, más semmi. Bent az egyik elsőosztályú fülkében viszont prémtakaróban szundit a párisi hölgy japán pincseje és a „Matin” legutolsó száma hever szanaszét.

És most a luxusvonat esne világa hirtelen megáll Thráciában néhány napra. Az ily esetekben a kalauzok optimisták, a hálókocsi kalauzok pedig kijelentik:

— Legfeljebb három óráig tart az egész.

Közben az utasok Queen-cigaretta szivnak és az étkező-kocsiban nyugodtan szolgálhatnak fel a pincérek. Három óra alatt nem sok történik Nyugattal itt Keleten. De ha három napig tart?...

Önagységának kifogyott a kölnije, a cigarettákat elszívták, az étkezőkocsiban csak juhust lehet kapni, a budapesti kövér exportőr 3 nap óta nem kapott postát és a gyémántsempész délfranciára hiába várnak konstantinápolyi társai. A wetzlari német mérnök dühöng és mindent a balkáni viszonyokra hálít.

— Nálunk, Németországban — kiáltja — ilyesmi nem fordulhat elő. Ott egyáltalán nincs is ilyen vidék.

A török ezredesnek is ez a véleménye, de hallgat. A törökök katasztrófa idején különben is mindig hallgatnak, vagy Allah után kiáltanak. Egy mama a leányával veszekszik, hogy miért ültek ép erre a vonatra. Egy pesti, meg egy győri ur pedig nyugodtan kártyázik. Az egyik már vagy 5000 pengőve tartozik a másikkal, de ez nem zavarja őket. A nyerő ugyanis tudja, hogy csak 700 pengőt kaphat partnerétől. Nina a párisi szobaleány kétségbe van esve. Ő ilyenkor moziba szokott otthon menni. Az angol tiszték külön britt birodalmat létesítettek a vonaton, amely egyhangúan vesztegel a hóban. Csak a thráciai gyerekek csodálják meg a nyugati világot, amely most ily váratlanul közéjük csöppent.

Jól alszik gyermeke, ha **Höfer** hintőpor, krém, szappannal ápolja.

Egyiptomi sötétség fenyegeti Aradot.

Ha szerda estig nem kap szén a villanygyár, megakad az áramszolgáltatás. — A C.F.R. redukálta a vonatjáratokat, hogy a városok szén kaphassanak a zsilvölgyi bányákból.

(Arad, február 14.) Az Aradi Közlöny írta meg egyedül, hogy a nagy hidegek következtében Arad villanyellátását veszély fenyegeti, amennyiben az állam lefoglalta a zsilvölgyi szénbányákban termelt szén a CFR. részére és letiltotta a magánvállalatok részére történő szén szállítást. Mint megírtuk, Mellinger József villanygyári igazgató a várost kérte fel intervencióra s dr. Origo-rovici István interimár-bizottsági tag, Luta dr. helyettese rendeletet is adott ki, hogy fávratilag kérjék fel a miniszteriumot. Arad villanyáramszolgáltatása zavartalanságának biztosítására.

A kért szén még a mai napig sem érkezett meg. Ma ellenben megérkezett Aradra Ispravnic vasutigazgató, aki közölte, hogy a CFR. január 26-ika óta a saját kvótája biztosítására lefoglalta a zsilvölgyi bányák termelését. Miután azonban a bányák nem termelnek annyi sem, mint amennyire egyedül a

CFR.-nek szüksége van.

a vasutigazgatóság redukálta a vonatjáratokat, hogy a városok szénszükségletét némileg is biztosítsa.

A vasutigazgató kijelentette, hogy a jövő hét elején Arad megkapja a kért szén. A helyzet a villanygyárnál az, hogy szerdaig még elég a szénkészlete.

ha azonban szerda este nem érkezik meg a belgéri szén, a város csúttörtőkön már sötétségben marad.

Még rosszabb helyzetben van Nagyvárad, a hol már tegnap szünetelt az áramszolgáltatás a szénhiány következtében és Temesvár, ahol befagyott a Bega és a turbinák nem dolgoznak. Itt még a vízszolgáltatásban is rendkívül súlyos zavarok léptek fel. Remélhetőleg nálunk nem rosszabbodott ennyire a helyzet s megérkezik a határidőre a kért szén, amivel továbbra is biztosítják a város villanyáram ellátásának zavartalanságát.

Kökényessy írta-e a névtelen levelet?

A vizsgálóbíró írás-szakértőkkel fogja megállapítani, hogy a vádgerincét képező levél Kökényessy írása-e? — Mese egy tanuvalomásról.

(Arad, február 14.) Mint az Aradi Közlöny jelentette, a vádtanács helyben hagyta Kökényessy Viktor volt tüzérfőhadnagy letartóztatását, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő gyilkolta meg Schleiszner Amália aradi zenetanárnőt. A szenzációs bűnügy iratai ismét visszakerültek a vizsgálóbíróhoz és Ludósan vizsgálóbíró a legnagyobb alaposággal munkálkodik, hogy a rejtélyes bűnügyre világosságot derítsen.

Elsősorban annak megállapítására terjedt ki a nyomozás, hogy valóban Kökényessy írta-e azt a névtelen levelet, amely szerint a gyilkos Magyarországra szökött. Mint jelentették, a nyomozás nevére taláta,

hogy a levél írása megegyezik Schleiszner Amália jegyzetei között talált nyugtákkal, amelyeket Kökényessy töltött ki. A vád gerince ennek az ügyességre küldött névtelen levélnek az alapján épült fel. A vizsgálóbíró most írás-szakértőkkel fogja összehasonlítani a nyugtákat és a névtelen levelet.

Ma olyan hírek terjedtek el, hogy egy Fellner Adolf nevű aradi ügyvédnek Kökényessy kijelentette volna, hogy tízezer lejért ölni tudna. Ma délelőtt kihallgatták Fellnert, aki erre a kijelentésre vonatkozólag semmit sem mondott, hanem egészen jelentéktelen vallomást tett. A nyomozás a legnagyobb körültekintéssel folvik tovább.

TELEFON 70. ERZSEKET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma nincs előadás.

Premier!

Holnap d. u. 8, 7 és 9 órai kezdettel.

Részes elős helyekkel

Szigorúan csak felnőtteknek!

„Dr. Schäffer, a nőorvos“

Petrovich Szvetisláv,
Evelyn Holt és Mosou-
kin feleségével. Jenvölgyegyes

Meztelen görölk a bíróság előtt.

Detektívek éjjel összeszedték a görölket. — Törvényszéki tárgyalás a színházban. — A meztelen vádlottak lejátszották a bíróság előtt az inkriminált jeleneteket. — A revüt betiltották, a szerzőt két hónapra eltiltették.

Antwerpenből írják nekünk, hogy a Hippodrom-színház rendkívüli eseménynek volt színhelye. A törvényszék három tagja jelent ott meg jegyzővel, ügyésszel és előadóval. Azonnal felköltötték az igazgatót, aki még aludt.

— Önt feljelentették — szölt hozzá a törvényszék elnöke — mert olyan előadásokat tart, amelyek súlyosan sértik a közérkölciséget...

Ugyanakkor a törvényszék elnöke elrendelte, hogy a rendőrség emberei azonnal vezessék elő azokat a fiatal lányokat, akik esténként fellépnek a színpadon. Ezt a parancsot 34 rendőr és detektív hajtotta végre. Autókon bejárták a várost s a különböző szállodákban lakó görölket „elbájlították“. A táncosnők ljedtek bujtak ki ágyukból és nem tudták, mi lehet az oka ennek a szokatlan razzának.

Amikor a fiatal hölgyek mind együtt voltak, a törvényszéki elnök megnyitotta a tárgyalást.

— Igaz-e az — kérdezte a törvényszéki elnök — hogy önök minden látó, vagy lépel nélkül jelennek meg a színpadon.

— Ez igaz — felelték szepegeve a hölgyek.

— Igaz-e az — hangzott a második kérdés

— hogy önök saját akartukból lépnek ilyen módon a közönség elé?

— Ez is igaz — volt a válasz.

Az elnök megfizította cvikkerét és feltette a harmadik kérdést.

— Hát mi készíti önöket arra, hogy így meztelenül megjelenjenek a színpadon.

A görölk összenéztek és eleinte nem tudtak válaszolni, de aztán nekibátorodtak és egymásután elmondták, hogy a pénzkereset az, ami őket arra indítja, hogy a színpadon megjelenjenek.

— A testünk szép — jelentette ki az egyik görli egész őszintén — s minthogy ezzel pénz lehet keresni, hát... keresünk!

A bíróság most elrendelte, hogy játszásk el az inkriminált jelenet.

A színpadot kivilágították és megkezdődött annak a jelenetnek az eljátszása, amelyet az ügyesség inkriminált. Noha kissé hávós volt, a lányok levetköztek.

A bíróság tagjai kimondhatatlan komolysággal nézték végig a jeleneteket. A ruhátlan nők ide-oda mozogtak és eljátszották az előírt szerepeket. Az előadás után felállt az ügyész s kemény vádbeszédet mondott:

— Képzeliék el bíró uraim — szölt többek között — mindezt a meztelenséget, ezt az er-

kölcselenséget és ezt a gyalázatoságot ezren és ezren nézik végig, közöttük romlatlan fiatalok. A meztelenség valósággal tobzódik ezekben a jelenetekben és ezenfelül olyanokat mondanak és tesznek, ami a bűnre izgató a képzeletet.

Az ügyész után a revüben előforduló jelenetek szerzőjének, Jean Servaynak a védője emelkedett szólásra. Azzal argumentált, hogy a meztelenség sohasem erkölcselenség, csak azok számára az, akik mindig az erkölcselen dolgokra gondolnak.

A bíróság az ügyésznek adott igazat. Ítéletében megtiltotta a revü további előadását s ezenfelül Jean Servayt két hónapi fogságra ítélte. A szerzőt még aznap letartóztatták.

Egy ismert aradi kereskedő tragikus halála.

Osztás Gyula látogatóban volt, amikor lefordult a székéről és meghalt.

Osztás Gyula, régi és ismert aradi kereskedő ma este hat órakor tragikus körülmények között meghalt. Osztás Gyulának néhány évvel ezelőtt jóforgalmu üzletüzlete volt a József főherceg-uton, de a régivágásu kereskedő nem tudott megbirkózni a dekonjunkturális áramlatokkal és könyvtelap volt üzletével felhagyva. Hogy megélehetését biztosítsa, vándorkereskedő lett.

Ma délután rendes üzleti körülményeket végzte és betért Trisan Jánoshoz, a str. Ratin (György-uca) 60. számú házában. Ott, mint régt ismerőst szívesen fogadták, leültettek és barátságosan beszélgetni kezdtek. Osztás Gyula egyszerre szívéhez kapott, lefordult a székéről és néhány percnél szenvedés után meghalt. A tragikus halálesetről értesítették a rendőrséget és az ügyészséget. A helyszínen megjelent dr. Stauber Andor hatósági orvos és Citulescu komisár. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Osztás Gyulát szívinfarktus érte meg. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt. A közútszerteiben álló, tragikusan elhunyt kereskedőt holnap temetik.

Revolveres rablómerénylet Aradon.

A CFR. szénraktárának rajtacsipett fosztogatói revolverrel ráköttek egy mozdonyvezetőre

(Arad, február 14.) Vakmerő revolveres rablómerényletet követtek el az éjszaka folyamán Aradon, a CFR. szénraktárában. A szénraktár vezetője már régebben észrevette, hogy a raktár készletét állandóan dézsmálják. Ebben az ügyben jelentést is tett felettes hatóságainak és a rendőrséghez érkezett bejelentés alapján megindult a nyomozás. A tolvajok után való kutatás nem járt eredményrel, mivel pedig a lopások az utóbbi időben nem ismétlődtek meg, a nyomozás holtpontra jutott.

Az éjszaka folyamán egy véletlen körülmény folytán a tolvajok nyomába jutottak. Popa Florea mozdonyvezető, a szénraktár felé ment, hogy előkészületet tegyen mozdonya szénpótlásához. A raktár körül koromsötétség uralkodott és a bejárat előtt egy kocsit állott. Popa Florea belépett a raktárba és meglepetve látta, hogy villanylámpa fényénél, három ismeretlen ember azon munkálkodott, hogy szén hordjon a raktár előtt várakozó kocsira. A mozdonyvezető kérdőre vonta őket, mire azok kirohantak a raktárból és a Mossóczy-telep irányába menekültek. Popa utánuk rohant és amikor közelükbe ért, az egyik szén-tolvaj hátra fordult és revolverével kétszer ráköt Popára. A golyók szerencsére nem találta és a tolvajoknak az éjszakában sikerült eltánniuk. A revolveres merényletről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol ismét bevezették a nyomozást, ami valószínűleg eredménnyel fog végződni mert a tolvajok a kocsit a raktár előtt hagyták és azt bűnösöként lefogalták.

Az Orient-Express katasztrófája tartotta ma izgalomban Aradot

Magyarországból jött híradás szerint a délután Aradra érkezendő express Bécs közelében összeütközött egy gyorsvonattal. — A CFR. aradi igazgatóságának telefonérdeklődésére késő este jött csak megnyugtató válasz.

Az Orient-Express Pozsony mellett elakadt a hóban.

(Arad, február 14.) Ma reggel hat óra 39 perckor kellett volna megérkezni Aradra a Páris—Bucuresti Orient Expressnek. A nagy havazások miatt az utóbbi napokban átlagosan fél órással késéssel érkezett be az express. Most azonban két órai késés után sem jelezték érkezését. Kilenc órakor Magyarországból távirat érkezett az aradi állomásfőnökséghez, hogy az Orient Express nyolc órai késéssel fog megérkezni. A késés okát azonban nem jelezték. Egy később érkezett távirat általános megdöbbenést keltett Aradon. A távirat szerint,

a 2. számú Orient-Express Ausztriában súlyos katasztrófa érte és megérkezésére egyelőre nem lehet számítani. Sőt a további jelentések arról számoltak be, hogy a holnap Bucurestiből induló 1. számú express sem indulhat el a katasztrófa miatt.

A délutáni órákig a legteljesebb bizonytalanság uralkodott Aradon az express sorsa miatt. Az állomáshoz érkezett magánjelentések szerint, a katasztrófa úgy történt, hogy Bécs közelében, egy lejtős uton robogott le az Orient Express, amelyet egy gyorsvonat követett. A gyorsvonat iéjje eddig ismeretlen okok miatt elromlott és

a gyors a legnagyobb sebességgel, ellenállhatatlanul beleszaladt az előtte haladó expressbe. Mint az első hírek mondták, mind a két vonat teljesen elpusztult.

A katasztrófa pillanatok alatt terjedt el Aradon. Számosan érdeklődtek a vonat sorsáért, mert több aradi család ezen a vonaton várta haza hozzátartozóját. A feszült és kínos bizonytalanság az esti órákig nem szűnt meg, mert hivatalosan semmiféle hír nem érkezett az express sorsáról.

A CFR. aradi igazgatósága telefonon kérdést intézett a bucuresti-i CFR. vezérigazgatóságához és pontos részleteket kért az Orient Express sorsa felől. A bucuresti-i vezérigazgatóság táviratilag fordult Magyarországhoz és Ausztriához. A válasz csak este érkezett

Irodalom és művészet

Párisi divat.

(Békffy—Lajthay operett bemutató Aradon.)

A Mesék az írógepről és az A régi nyár előkelő filmjelzésén át már rövid volt az út a két fiatal pesti szerzőnek a Párisi divat-ig s ha nem lett volna a két pompás előd ajánlása, akkor ez is épúgy fölkelte volna az érdeklődést a szerencséskező írók iránt, mint a Mesék az írógepről.

Békffy szövegében ragaszkodik az operett eredeti keretéhez, azzal a különbséggel, hogy a lány romantika és szentimentalizmus mellé friss, jól bevágó, szellemes „bevendásokat” ad, s épúgy megfelel a muzsika változatos színeinek, amelyben, ha ezuttal a „komoly” az uralkodó, egyben bizonyítékot ad arról, hogy Lajthay könnyen fülbemászó sláger „se füle, se farkakon” túl is tud népzerűt alkotni.

Három szezonlágereje volt a társulatnak: A régi nyár, az Eltörött a hegedűm és Az utolsó Verebély lány. Szinpadilag a Párisi divat sikerült a legjobban. Galetta Ferenc igazán értékes munkával teremtette meg a három szép, színes szinpadot, amelyek izléeses képéhez méltón simul az operett jó előadása.

Viola Margit meglevencedett Paquin csoda. Alomszerűen finom, hangja üdén, csengőn szárnyal, minden mozdulata decens és hódító. Kertész Mancsi ugyancsak ragyogó toalett keléktárral, pompás táncakésszéggel, humorral áll a siker küzdőterén. Galetta finoman, elegánsan

meg és némileg megnyugtatólag hatott a felizgatott kedélyekre.

A MÁV vezérigazgatósága értesítette a bucuresti-i vezérigazgatóságot, hogy az Orient-Express Csehországban, Pozsony közelében olyan óriási hótorlaszba került, hogy nem folytathatta útját és egyelőre bizonytalan, hogy mikor sikerül a vonatot a hótorlaszból kiszabadítani.

Ugyanekkor megérkezett Ausztriából is a válasz, amely szerint valóban történt Bécs közelében egy vasuti katasztrófa, de annak áldozata nem az Orient Express. A bucuresti-i CFR. vezérigazgatóság ma este tudomására adta az aradi üzletvezetőségeknek, hogy a hótorlaszba jutott express elhívonata, az 1-es számú Orient Express, holnap rendes időben elindul Bucurestiből. Azonban nem teljes szerepléssel teszi meg az utat, mert Magyarországból és Csehországból érkezett jelentések szerint, a mozdonyhoz két kocsinál nem lehet többet kapcsolni. Így a holnap Aradra érkező express egy személykocsival és egy podgyázkocsival folytatja az útját Páris felé.

J. M. Carratero spanyol regőnye után

Raquel Meller — Warwick Ward

a főszerepben

VENENOSA

(Gyilkoló ajkak)

Az eser szenzációk
A szenvedélyek
A bűnök
A legnagyobb attrakciók
Aki az élettel játszanak

Utólérhetően pazar francia rendezés.

Holnap, szombattól
az APOLLOBAN.

old meg egy szerelemboronáló gavallért, Balázs férfiasan, „női szív remegtető” modorban, meleg hanggal alakítja Tassy Lászlót. ifj. Szendrey humora friss, közvetlen, táncai jobb, mint ügyesek, Kun kabinetalakítása derűs. L. Kiss Mariska, E. Károly Klári, az igyekvő görők és a zenekar élén Gallert karnagy tesszik teljessé a sikerben résztvevők névsorát.

Nagy ház. taps. nyiltszini. felvonásközi egyaránt, prognózis: maradandó siker. (*)

* A színház heti műsora. Péntek: Böjti szünet. Szombaton délután 4 órakor, félhelyárakkal: Obsitos (operett.) Este fél 9 órakor: Párisi divat (operett, C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Párisi divat (operett, rendes helyárakkal.) 6 órakor: Zsába (vigjáték, Zamfirné-Korányi Klára vendégfelléptével, mérsékelt helyárakkal.) 9 órakor: Párisi divat (operett, A. bérlet.)

* Hevesi Piroska hangversenye. Csütörtök este tartotta Hevesi Piroska cluji zongoraművész nő Chiffa Helén operaénekesnővel a Minorita Kulturházban hangversenyét. Hevesi Piroska a régen beérkezett, a külföldi kritika által is félmjelzett művésznők közül való. A kritikai szótár „epitheton-ornans”-ainak legjavát lehetne művészetére alkalmazni, de elég, ha azt mondjuk, hogy művészetével mindazt kihozza, amit egy intelligens, gondolkodó zenel agy ösztönös-intuicióval és technikai bravurral társulva, kitermelni képes. Főleg kiemelhetjük gátlásoktól ment, világos stílusát, amit leginkább bravuros, szédületes nehézségeket is uraló technikája tesz lehetővé: egyenletesen pergő futamok, kristálytisza trillák, nőies légysággal odalehelt kantilénák, de egyszersmind súlyos, férfias erővel csengő

LUX TESTVÉREK

szállítók

Szántó Miksa úr vezetésével
Timişoara-Arad-Oradea-Mare,

valamint:

Oraviţa--Resiţa, Lugoj--Garánsébes
utvonalakra az autófuvározási
forgalmat naponkénti jára-
tokkal felvették.

Aradi megbízottunk:
Markovits Sándor szállító cég

mindennemű felvilágosítással szolgál,
Bulev. Regina Maria 9. (Új Neuman-palota).
Telefon 595. sz.

akkordok is. Bach Chaconne-jának, Beethoven „Appassionata”-jának és Liszt H-moll szonátájának grandiózus, szinte orkesztrális hatású előadása feledhetetlen élmény marad. Művésze a modernnek, Bartók és Dohnányi kongeniális előadásában kulminált. Nagy és meleg sikere volt. Reméljük, hogy ezental állandó vendége lesz az aradi szezonnak. Az est másik szereplőjéről, Chiffa Helénről is csak a legnagyobb dicsérettel emlékezhetünk meg. Kiválóan kulturált koloratur-szoprán, sok hajlékonysággal és kifejező erővel. A legnehezebb koloratur-partikat is játszi könnyedséggel győzte, főleg a Varázsfuvola és Strauss Frühlingsstimmenwalzer bravuros előadásával aratva frenetikus tapsokat. Dr. Sz. K.

* A Minorita Kulturházban vasárnap este műsoros előadás lesz.

* A Párisi divat tegnap esti sikere tapsos volt és meleg, kitűnő bizonyítéka annak, hogy a kitűnő Békffy—Lajthay-operett Aradon is megtalálta az utat a közönség tetszéséhez és egyben a színház idei negyedik slágerdarabját lelte meg benne. A Régi nyár is nagyon tetszett a közönségnek, a szerzők előző operettje és csöppet sem tultunk akkor, ha azt mondjuk, hogy ez még annak az operettnek nagy-szerűségét is tulszárnyalta. Muzsikája pompás, minden száma nemsokára közkeletű lesz, szűzsője ötletes, szellemes, s maga az előadás Aradon a gondosság és a figyelmes előkészítés nyomait viselte magát. Galetta rendezése mellett Viola Margit, Kertész Mancsi, L. Kiss Mariska, E. Károly Klári, Kerekes Ilona, Galetta, Balázs, ifj. Szendrey, Kun viszik sikerre a kiváló főszerepeket. A Párisi divat szombaton, vasárnap délután 3 órakor és este van műsoron.

* Ma, pénteken böjti szünnap miatt a színházban nincs előadás.

* Szombat délután 4 órakor: félhelyárakkal az Obsitos, K. Inán Imre pompás operettje megy, amelyet szép siker jegyében elevenített fei az elmúlt héten a társulat. A főszerepek a társulat kitűnőségeinek kezében vannak.

* Vasárnap délután 6 órakor mérsékelt helyárakkal: Zsába, amelyben egy ismert aradi uriaszony: Zamfirné-Korányi Klári debütált szerda este nagy siker jegyében. A kitűnő vigjáték többi főszerepeit Szendrey Mihály, Fekete Irén, L. Kiss Mariska, Kerekes Ilona, Jávör, Horváth, Földes játszák.

SPORT

O Nagyszabású ping-pong verseny Aradon. Az Aradi Torna Egyesület. — mely az országban legintenzívebben foglalkozik a ping-ponggal — vasárnap, február 17-ikén országos ping-pong versenyt rendez a Ghibabirta leányiskola tornatermében, amelyen a kitűnő aradi versenyzőkön kívül a Budapesten is pompásan szerepelt nagyváradi játékosok, valamint Timisoara és Cluj legjobbjai vesznek részt, tehát rendkívül érdekes küzdelmekre van kilátás. — A verseny szombaton este veszi kezdetét a csapatversenyyel és vasárnap egész nap folytatódik. Ping-pong körökben élénk érdeklődés mutatkozik az ország legjobbjainak találkozása iránt, mely Arad és Nagyvárad között van hivatalosan a hegemoniát eldönteni.

H I R E K.

Fel az álarcos!

Ugyfésznek néha a párisi tudós orvosprofesszorok is gondoskodnak arról, hogy legyen a magamfajta szürke sorgyártónak némelyes irrealitása. Most például ezek az illusztris urak megállapították, hogy a spanyolnátha leginkább köhögés útján terjed. Kétségtelenül érdekes és főleg új ez a felismerés, de talán még ezen is túltesz, ahogy az élemedett tanárok a terjedés elleni védekezést elképzelték. Eszerint ott, ahol spanyoljárvány van, öltösek az emberek álarcot és járjanak abban. Sőt fel is hívták a divatozókat, hogy csináljanak izléses maszkokat és fejtessenek ki propagandát azok viselése érdekében.

Nem tudom, hogy itt Aradon, ahol szintén terjedőben van az influenzajárvány, melyes visszhangot fog kelteni a párisi orvosprofesszorok akciója, de tény, hogy ez a felmaszkrozás egész kedélyes dolog alapjában véve. Valahogy egy állandó karnevál lesz az egész világ reggel, délben, este. Álarcos démonok róják majd végig a dőlő korzót és a gavallérok ugyancsak maszkban fognak sündörögni a nappali „szép maszk” bundája körül. Álarcot vesz fel a vezérigazgató, (egy újat a mostani rendes fölé), az inzulvens kliens pedig bizonyára pléhpofát rak majd fel, hogy jobban bírja dolgot. És milyen jó lesz Mizsikének az édesnek este, ha a Laci várja. Eryszterben vesz magának egy másik álarcot, amiről csak a Laci tud és mindjárt a legjobb barátját fogják szapálni helyette tévedésből az édes távénikék. És hányan lesznek bátrak, merészek, agresszívek a maszk mögött? ... Loncika egész nyugodtan fogja kimondani az igent, a vezér pedig a nemet, hisz az álarc nem pirul és nem sápad. Az álarc merov és nem árul el semmit.

Vicces dolog lesz megállni a Sálcz-uca sarkán, gusztláni valamely vasárnap délelőtt. Csupa merov, zárkózott arc fog elvonulni az ember előtt, vagy homl. állandóan vigyorgó ábrázat, esetleg kétségbeesett: ki miyét szeret. Szavamra, különb lesz, mint az a nagy hecc, az a karnevál Mizsikban. Drága nőinket pedig nem kell féltetni. Ők majd az álarcra rakják a ruzst, meg azt a „csöppnyi” kis „természetes”-t, amit naponta tízszer végigkengetnek arcukon.

Ó démonok! Dasyk és Ramonák, kiket is megtanogított Padilla, én a ti helyetekben már holnap felvenném a maszkot. Követne bennetek mindenki és higyljétek el, nekünk férfiaknak nagy hasznunk volna ebből. Egy csapásra eltűnnének az összes csunya arcú nők a bulvárról. Minden jóformájú testen rendes fej ülne, nem volna kiábrándulás sem, hiszen a maszkot nem maszk, a kombinéval együtt levetni.

... Most látom csak: ezeknek a párisi professzoroknak az ötlete nem is olyan ostoba ezzel az álarcos. Ellenkezőleg. Egész okos dolog.

Bóthy Ernő.

— **Időprognózis.** Változókéony idő, gyengülő fagygal, kisebb havazásokkal. Keleten azonban hősüllyedés nincs kizárva.

— **Marsieu Iustin dr. prefektus betegsége.** Marsieu Iustin dr. prefektus néhány nap óta influenzás a ágát őrzi. Mára a prefektus állapota annyira javult, hogy fogadta Putici Pompil prefektus titkárát, aki a megyei ügyekről referált be. Marsieu dr. még néhány napig otthon marad.

— **Csak február 16-ig tart a tánctilalom.** Az a hír terjedt el Aradon, hogy a nagybőjt idejére egy miniszteri rendelet betiltott mindenféle bálát és táncmulatságot. Az aradi rendőrprefekturától nyert értesülésünk szerint, a tánctilalom csak péntekom február 15-ére és szombaton 16-ára vonatkozik. A nagybőjt alatt, úgy mint ezelőtt, szabad bálaikat, táncmulatságokat tartani.

Gyöngécsontu, feloldásban elmaradt gyermekeknek, gyöngé felnőtteknek csukamájolaj helyett élevezetés szerepe a goralka Jemelt,

Szabaddá tették a devizakereskedelmet.

A bankok külföldön is vásárolhatnak devizákat. A devizaellenőrző hivatal csupán statisztikai célokból működik tovább. — A zugspekuláció halála.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A központi devizaellenőrző hivatal értesítette az autorizált bankokat, hogy a külföldön is szabadon vásárolhatnak devizákat. A devizaellenőrző hivatal azonban mindaddig folytatja működését, amíg a szabad lej és a devizák közötti árfolyamdífferencia el nem tűnik.

A devizakereskedelmi teljesen szabaddá vált. A bankok a kereslet és kínlat alapján bonyolíthatják le tranzakcióikat, a devizaellenőrző hivatal azonban tovább folytatja munkáját, de csak szigorúan statisztikai céllal.

A devizakereskedelem felszabadítása végleges halálítéletet mondott a zugspekulációk valutaszpekulációira. A devizaellenőrző hivatal felállítását akkor vált szükségessé amikor a

— A társadalom szívéhez! Az Aradi Közlöny „A társadalom szívéhez” megindított akciója nyomán fellobbant a jótékonyág lángja az emberek szívében és a mai napon már újabb adományok érkeztek a szenvedők, nélkülözők nyomorának enyhítésére. Talán még sohasem volt annyira szükség az érző lelkű emberek áldozatkészségére, mint ezekben a nehéz időkben. A kegyetlen tél fagyos karmaival meghatványozza a nélkülözők szenvedését. Nemcsak az éhség, hanem a csontig fagyasztó hideg is kínozza azokat, akiket a sors megfosztott attól, hogy meleg szobában védekezzenek a szegények legnagyobb ellensége, a tél ellen. A munkanélküliek ezzel feleségeikkel, gyermekeikkel küzdenek a rém: a nyomor és a hideg ellen. Van azonban valami, ami ezt a rémet visszavonulásra kényszeríti, ami megmenti a szenvedő ezeket az éhhaláltól és a megfagyástól és ez: „A társadalom szíve.” Hozzá fordult az Aradi Közlöny, mert lehetetlen tétlenül nézni ezt az iróztatós pusztulást. És a szívek megnyitak. Egeméentén érkeznek a kisemberek adománnyal kiadóhivatallunkba. Mindez azonban csak egy morzsa a nyomorgók asztalára és a társadalom kötelessége, hogy az Aradi Közlöny akcióját támogassa és az emberszeretet nevében legyen továbbra is segítségére azoknak, akik az éhhalállal és a tél kegyetlen hidegével harcolnak. A beérkezett adományokat Vásárhelyi Jankához, a jótékony Nagyasszonyhoz küldtük el, aki készséggel vállalkozott arra, hogy az adományokat rendeltetés helyükre juttatja. A mai napon a következő adományok érkeztek hozzánk:

Engel Adolf	200 lej.
Darányi János	200 lej.
Özvegy Tausch Rozsóné	100 lej.
Összesen:	500 lej.

— Boneu exprefektus átvette főjegyzői hivatalát. Ma délelőtt Boneu Vazul volt prefektus átvette hivatalát. A megye vezetősége ozzel kapcsolatosan sürgette a két főjegyzői állás ügyében a miniszteri döntést, amely úgy Boneu, mint Petrutiu hatáskörét hivatott megállapítani.

— A város kölcsönfát ad a rendőrségnek. Az aradi városházára ma átirat érkezett, amelyben a rendőrség fát kér kölcsön a várostól, miután teljesen kifogyott a fája. Grigorovici István dr. ezügyben beszélgetést folytatott Moga Romul dr. rendőrprefektussal, aki kijelentette, hogy amint a rendőrség megkapja fáját, visszaadja a kölcsönvett mennyiséget. A város kiutalta a kölcsönkért fát.

Legfőbb ideje, hogy gyógyszerteráiban, avagy drogériájában egy doboz Panflavin pasztillát vásároljon, mert jön a zord idő, a légzőszervek csökkenő nyos betegségeivel, mint torokgyulladás, köhögés, gégekatarrus és hasonlók.

— Trockij álnéven Konstantinápolyba érkezett. Konstantinápolyból jelentik: Trockij volt népbiztos és családja ma este Konstantinápolyba érkezett. Idegen nevet használ és még mindig a Cseka embereinek ellenőrzése alatt áll. A hajóról közvetlenül autóba kellett szállania és egyenesen az orosz követségre hajítottak. Trockij és családja egyelőre Konstantinápoly orosz követségének foglya, tehát még mindig a szovjet területén tartózkodik.

lej árfolyama állandóan ingadozott és a valuta labilitása tápot nyújtott a valutaszpekulációra. A lej emelkedése és ingadozásának csökkenése megtizedelte a valutaügynökök számát, mert lassanként megszűnt jó üzletnek lenni a devizával való kereskedelem. De amíg a teljes szállárlás be nem állott, néha-néha felütötte fejét a zugspekuláció, ami állandóan veszélyeztette a lej szilárdságát. A külföldi kölcsön most véglegesen stabilizálta a lejt és elmúlt a veszély, hogy a zugspekuláció ingadozást idézhetne elő valutánkban. Ez az oka annak, hogy a devizaellenőrző hivatal szabadá tette a devizakereskedelmet, amivel véglegesen megszűnt Romániában a valutával való zugspekuláció.

— Az aradmegyei szenátor-pótvalasztás kertületi vezetől. A február 20-iki szenátor-pótvalasztásra vonatkozólag a törvényszéken ma állapították meg az egyes megyei körzetek és az aradi választó kerületeknek a vezetőit. Eszerint Aradmegyében a különböző körzetekben a következő vezetőket delegálták: Curtici: dr. Ramonteanu Coriolan, Glogovati: Popescu Joan, Nadlac: Mager Romulus, Pecica: dr. Pop Eugen, Rovine: Dan Joan, Santana: Moldovan Sabin, Simandul de Sus: Petcu Adorian, Ineu: Farkas László, Cermeu: Ciugudean Alexandru, Bocsig: Stoescu Pavel, Spineni: Balcescu Constantin, Buteni: Erdős Mátyás, Sibis: Costa Joan, Gurahonti: Elevedean Andrei, Halmagiu: Pop Leonida, Chisineu: Grentia Jullu, Sepresu: Constantinescu Constantin, Vanatori: Janca Joan, Granici: Vasile Joan, Siria: Sanciul Petre, Pancota: Jonescu Petre, Radna: Cartogean Emil, Barzava: Fogaras László, Savarsin: Clorapciu Ludovic.

— **Házasság.** Meisler Miklós Mária ujságíró, február tizenkettedikén vezette ol-tárhoz a budapesti krisztinavárosi plébánia-templomban Pucher Magdát, az aradi származású festőművésznőt.

— **Az ingyenteleakció sikere.** A város — mint ismeretes — nemrég nagyobb szubvenciót szavazott meg az Anya- és Csecsemővédő egyesület ingyentele- és kenyér-akciója részére, azzal a feltétellel, hogy a város ellenőrzést gyakorolhat, vajjon intencióinak megfelelően történik-e a szétosztás. Ma délelőtt Grigorovici István dr., Coicea János orvosi hivatali tisztviselő kíséretében kiszállt az Otthonban és meggyőződött arról, hogy teljesen a város intenciói nyomán dolgoznak és az egyesület minden arraszorultat, nemzetiségi és vallási tekintetek figyelembevételével nélkülben és kenyérben részesít. Az akció sikeréért főképen Lukáts Jenő dr. főorvost illet meg az elismerés.

Thémes nagy álarcos bálja szombaton minden hír ellenére meglesz tartva.

— **Az amnesztia-bizottság alakuló gyűlése Aradon.** A közelmúltban országos akció indult a politikai foglyok amnesztíája ügyében. Most eljutott ennek a mozgalomnak hullámverése Aradra is. Ez a mozgalom minden politikai és társadalmi tekinteteken felül azt célozza, hogy a börtönajtók megnyiljanak azok előtt, akik nem bűnözők, hanem elveikért és világszemléletükért jutottak oda. Az akció aradi előkészítő bizottsága február 17-ikére, vasárnap délelőtt 11 órára, a Fehér Kereszt nagytermébe alakuló ülést hívott össze.

— **Ha a futballistát megtámadják.** Budapestről jelentik: Kohut Vilmost, az ismert magyar futballistát az elmúlt éjszaka a pesterzsébeti erdőben két ember megtámadta és pénzt követelt tőle. A futballista megőrizte hidegvérét és kijelentette, hogy nagyon szívesen ad. Közben újabb bizonyítékát adta annak, hogy milyen nagyszerű futballista, mert óvatlan pillanatban két jól irányzott úgynevezett gólrugással, harcképtelenné tette támadóit és elmenekült.

— Booth tábornokot mégis elűzték. Londonból jelentik: Booth tábornokot, az „Údv Had-serege” vezérét ismét elmozdították állásától és helyére Higginst választották.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Ezidén életbelép az új bevándorlási törvény Amerikában. Washingtonból jelentik: Még ebben az évben életbelép az új bevándorlási törvény, amely csökkenti a német és francia és fokozza az angol és olasz bevándorlást kvótát.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Agyonlőtte diáktársát. Hamburgból jelentik: Egy Gosch nevű diák revolvérrel agyonlőtte May nevű diáktársát. A gyilkos diákot eddig még nem lehetett kihallgatni, mert zavarosan, összevissza beszél. Azt hiszik, hirtelen elme-zavar történt rajta.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Nyolc újabb halottja van a pesti influenza-járványnak. Budapestről jelentik: Az influenza-járványnak Budapesten nyolc újabb halottja van. Tegnap 142 új beteget vettek fel a kórházakba. A vidéki sorra zárják be az iskolákat. Borsóban a tisztifőorvos kijelentése szerint 62 haláleset történt tüdőgyulladás következtében.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Kisklott a bécs-budapesti gyorsvonat. Budapestről jelentik: A bécsi gyorsvonat három vasúti kocsija Bicske és Szaár között kisklott. Miután a másik vágányt teljesen elborította a hó, a bécsi vonal mindkét vágánya egyelőre el van zárva.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Török köztisztviselők nem vehetnek nőül külföldi nőt. Angorából jelentik: A török nemzetgyűlés javaslatot szavazott meg, amely szerint a köztisztviselők nem vehetnek nőül külföldi nőt. Azok a tisztviselők, akiknek a felesége külföldi, kötelesek lemondani állásukról.

Barbárok Vasárnaptól csak Urániában

— Kártérítési per egy aradi szőlőtulajdonos ellen. Még 1927. nyarán történt, hogy Lantos István vincellért egy aradi szőlőtulajdonosnál végzett szőlőpermetezési munkát közben szerencsétlenség érte: a permetező gép felrobbant és a széteső vasdarabok súlyosan megsebesítették Lantos István alkapsát és összes fogait kiütötték. Lantos feljelentést tett munkaadója ellen, mert — mint elmondja a feljelentés — ő többször figyelmeztette gazdáját, hogy a gép nincsen egészen rendben, azonban a válasz mindig az volt: csak nyugodtan permetezzen tovább. Lantos sérüléseiről 150.000 lejt, valamint a gyógykezelési költségek megtérítését kérte a bíróságtól, amely január 10-ikére tűzte ki az első tárgyalást, azonban a szőlőtulajdonos ekkor nem jelent meg és így került ma délelőtt ismét tárgyalásra az ügy. Popescu elnök konstataulta, hogy a szőlőtulajdonos ismét nem jelent meg, azonban ügyvédje levelet adott át az elnöknek, amelyben arra hivatkozott, hogy mint állami tisztviselő, hivatalos uton van és ez akadályozza meg a megjelenésben. Ezzel szemben a sértett bejelentette, hogy tudomása szerint igenis itthon tartózkodik a volt gazdája. Popescu elnök erre áttelefontolt a rendőrségnek és a vádlott szőlőtulajdonos megkeresését kérte, egyben a tárgyalást felüggesztette. Délután fél 2-ig azonban nem sikerült megtalálni a szőlőtulajdonost, amire Popescu elnök elhalasztotta a tárgyalást s elrendelte a legközelebbi tárgyalásra a vádlott elővezetését.

— Régi újságok a faltaféta alatt. Londonból jelentik: Egy régi ház lebontása alkalmával, a tapéták alatt nagyértékű régi újságokat találtak, amelyek Nelson haláláról, Stuart Mária kivégzéséről és a puskaporos összeesküvésről számolnak be.

Egy magyar kalandor öngyilkossága Nizzában.

Elfogatása elől a halálba menekült. — Hamis bélyegzőket, alkülcsöket találtak nála. — Elegáns nemzetközi színhámos tragédiája.

Nizzából jelentik: Ma, szünetnapon, a Promenade des Anglais egyik legelőkelőbb szállodájában egy magas, elegáns fiatalember szállt meg és a bejelentő-lapra dr. Biró de Becko 22 éves budapesti lakosnak írta be magát. Röviddel ezután, hogy szobáját elfoglalta, eltávozott a szállodából, ahová déli egy órakerült tért vissza. A szálloda hallja mellett lévő mosdóhelyiségbe ment be és röviddel ezután dördülést hallott a személyzet, amely túlharsogta a folyó víznek a csobogását. Az odasiető személyzet nem tudta kinyitni az ajtót, értesítette a rendőrséget, amely megérkezése után betörte a helyiség ajtaját. A belépők ott találták a fiatalembert holtan, felelő támasztott fejével, nagy vértócsában. Halántéka át volt lőve. A rendőrség és a szálloda személyzete felment az öngyilkos szobájába, ahol az írásából kitűnt, hogy hamis néven jelentette be magát, mert valódi

— Báró Schrenk-Notzing meghalt. Münchenből jelentik: A világhírű okkultista tudós, Schrenck-Notzing báró, tegnap 67 éves korában, vakbéloperáció következtében Münchenben meghalt. Az elhunytat parapszichológiai téren végzett nagyarányú munkássága révén az egész világon ismerték. Különösen sok szóbeszédre adtak alkalmat azok a 16 éven át folytatott kísérletek, amelyeket Eusapia Paladino médiummal, nemkülönböztetve a magyar László Lászlóval folytatott, aki azonban visszaélve a báró jóhiszeműségével és szemfényvesztéseivel őt is felülítette. Báró Schrenck-Notzing volt az, aki az angol Crawforddal és a francia Richetvel az okkultizmust évtizedek sulyos munkájával a komoly tudományok sorába emelte.

— Letartóztaták Toral rokonait. Mexikóból jelentik: José Toral, Obregon elnök kivégzett menyasszonyának rokonait ma letartóztatták a kiutasították az országból.

— Titokzatos betétkönyv egy bár asztalán. Prágából jelentik: Egy prágai bárban tegnap este birodalmi németek mulattak. Amikor eltávoztak, a személyzet az asztalon egy 24.000 márkáról szóló takarékbetétkönyvet talált. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, amelynek az a véleménye, hogy a betétkönyv az emlékezetes Disconto Bank-beli rablásból származik. A nyomozás folyik.

— Újságró került a jóvátételi bizottság tárgyalótornéba. Párisból jelentik: A jóvátételi konferencia mai ülésén Schacht német delegátus fejtegetéseire a franciák válaszoltak és kijelentették, hogy felesleges újból vitázni a német fizetőképesség felett, miután azt 1924-ben a szakértők alaposan megvizsgálták. A mai ülésen érdekes intermezzo történt. Egy külföldi újságró tévedésből benyitott a konferencia színhelyére. A jelenlevők azt hitték, hogy ő is delegátus és nyugodtan tovább vitáztak. Csak jóval később derült ki az újságró kiléte és eltávolították a teremből.

Nagy jelmezes batyuból 16-án, szombaton este Barnáné és Guttmanné tánciskolájában. Minden külön tudósítás helyett.

— Felhívás. Az első rendőrkerület vezetője felhívja az alább megnevezetteket, hogy a behívóparancs átvétele végett azonnal jelentkezzenek a központi rendőrségen, az első kerületnél, a kapubejárattól balra, 41. számú ajtó: Balázs Ludovic, Basch Andrei, Baraki Francisc, Ausländer Mihai, Berde Ladislau, Antal Adalbert, Alexik Emeric, Dittrichstein Róbert, Dittiger Nicolae, Furray Ladislau, Franck Nicolae, Henegar Iosif, Farcas Iosif, Faragó Antoniu, Grün Elemér, Gesztli Iosif, Györi Carol, Herman Eugen, Hudrick Ioan, Fekete Ernest, Palkovits Eugen, Panotka Vichentie, Ipolyi Keller Ioan, Kun Carol, Kocsis Alexandru, Kellner Tiberiu, Kasza (Caiszar) Francisc, Karetta Ioan, Schamberger Iuliu, László Pavel, Mathe Ernest, Mezei Mihai, Nagy Carol, Nyári Stefan, Nemes Iosif, Pavlics Teodor, Pallag Ladislau, Peter Pavel, Pintea Alexandru, Rácz Gheorgha, Reinholz

seve Dénes Zoltán huszonegy éves budapesti fiatalember.

Két utlevele volt, az egyik, amitt a portánál leadott, valóban Biró de Becko névre volt kiállítva. Bőröndjében 42 kulcsot találtak, amelyek nyitották a szálloda összes ajtajait, továbbá kilenc csekkönyvet, öt kaucsukbélyegzőt, különböző magyar cégek felírásával, hat levelet, amelyeket szüleinek és ismerőseinek írt. A leveleket felbontotta a rendőrség és szüleinek írt leveleiben kijelenti, hogy megelégette ezt az életet és inkább a halált választja. Zsebében 292 frankot találtak. A rendőrség hamarosan megállapította, hogy különböző államok rendőrségei körözik. A hurok mindszorosabbra fonódott körötte, érezte, hogy elfogatása közel van és ezért menekült a halálba. A nizzai rendőrség táviratilag értesítette a nemzetközi kalandor öngyilkosságáról Budapestben lakó családját.

Stefan, Crocher Rupert, Szabados Adalbert, Sirian Ioan, Schneider Adalbert, Simonyi Francisc, Zelenyáncsi Mihai, Schwaring Ladislau, Satmarián Gavril, Szűszer I. Béla, Stelovaa Mihai, Szilágyi Iosif, Tamasoni Francisc, Schmidt Nicolae, Viski Pavel, Ungar Iuliu, Vásztrhelyi Desideriu és Wildersoh Francisc.

— Istállóban történt. Sziráról jelentik: Lipovan Dimu szíriai földműves istállójában a lámpától tűz keletkezett, amely úgy az istállót, mint a benne tartott két lovat elpusztította. A gazda a veszedelem láttára legalább lovat akarta megmenteni s berohant az égő istállóba, ott azonban súlyos égési sebekkel borítva, eszméletét veszítette s a biztos haláltól csak a segítségére siető szomszédok megmentették meg. A gazda élet-halál között fekszik.

— A kályhából kipattant szikra gyújtotta fel a Fischer-cég áruraktárát. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy tegnap este fél kilenc órakerült hatalmas tűzvész dühöngött Aradon, amely elpusztította Fischer Simon Szabadság-téri kereskedő áruraktárát. Ma rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, amely nem tudta megállapítani a tűz keletkezésének okát. Valószínű, hogy a tűzet a kályhából kiugró parázs okozta. Megállapították, hogy a kályhában felgyülemlett hamut egyik asztal alatt lévő ládában tartották és az sem lehetetlen, hogy a benuban hagyott parázs okozta a tüzet. A kár az eddigi becslés szerint megközelíti a félmillió lejt.

— A nyugdíjasok figyelmébe. A volt MÁV. és CFR. állomáson fizetett nyugdíjasok a február havi illetményüket f. hó 25-én hétfőn vehetik fel. A volt Acsov. nyugdíjasok részére, amennyiben szombaton, azaz 16-án nem jutna mindegyik illetményéhez, vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig a pénztár nyitva lesz. Aki Pályi András nyugdíját tévedésből felvette, sürgősen jelentkezzen a saját érdekében, mert kitétel már tudjuk. Kerényi Oszkár pontos lakcímét kérjük, hogy az 1928. évi július havi elmaradt nyugdíja tárgyában intézkedhesünk. Öv. Wirenhardt Tivadarné nyugdíjügye 1928. december 18-án 64.491 sz. alatt Bucarestben van törvagyás végett, melyet megsürgöttünk. Antalfy, Verebélyi, Galgóczi f. hó 17-én vasárnap délután 4 órakerült az egyesület helyiségében jelentkezzenek, kérvények aláírása céljából. Öv. Matyuskáné nyugdíja rendezve van, Aradon felvehető, mely összegnek 5 százaléka az egyesületet illeti meg. Öv. Várnainé okmányai Aradról 1928. szeptember 24-én 8.309. sz. alatt lettek Bucarestbe küldve, melyet megsürgöttünk. Ismételten kérjük a tagdíjak pontos befizetését. Az Elnökség.

— Rendőri hírek. Csernyei Márton aradi lakerekesdő feljelentést tett a rendőrségen, str. Gligorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós-uccai) raktárából nyolcezer lej értékű tűzifát elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást. — Az aradi államrendőrség ma letartóztatta Wurm György régen körözött tolvakt, aki ellen több város ügyészége elfogató parancsot adott ki.

— Makulatura panir. tiszta tisztánként, esomagolási célra. 5 kilogrammos kötevényen olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Az első repülő luxusjacht. Newyorkból tesztelik: Van Lear Black amerikai milliós megépítette az első repülő-luxusjachtot, amellyel először a világot akarja körülrepülni.

— Előjegyzés pászkára. Felhívjuk az érdekelteket, hogy pászkaszükségletüket akár a hitközségi irodában, akár Frisch Hermann ur üzletében (a templomépületben) mielőbb jelentsek be, nehogy később érkező jelentkezés miatt valaki pászka nélkül maradjon. A pászka finom fehér lizstból készült, vékony, teljesen kifogástalan, kilogrammonként 35 lejért már most kapható. Az aradi neolog izr. hitközség.

— Dr. Eckstein Béla belgyógyász és nőorvos betegségekben felépülve, rendeléseit Str. Moise Nicoara (Pct6fi-u.) 11 alatt újból megkezdte.

— Összes újdonságok Kerpel könyvtárában.

— Miss Europa albumot ad ezen a héten a Színházi Élet. Amilyen hatalmas és jelentős esemény az, hogy Simon Böske, Miss Hungáriát választották meg Európa legszebb leányává, olyan gazdag, olyan érdekes, olyan szenzációs a Színházi Élet e heti Miss Európa száma. Incze Sándor nagy cikkben számol be Miss Hungária elindulásáról és megérkezéséről, az ünnepi ebédéről, amelyet Európa szép leányai tiszteletére adtak, próbaszavazásról, Miss Magyarország vetélytársairól. Beszámol a nagy operabárról, ahol Christian dán király és Doumergue francia köztársasági elnök jelenlétében dívbörző társaság fogadták Miss Hungáriát amikor megjelent a párisi opera ezüsthídján. A gyönyörű mélynyomású képek sorozatából kiemeljük a következőket: Miss Magyarország megérkezése a Gare de l'Esten. Simon Böske az Eiffel torony előtt, gyönyörű felvételek a bankettéről és az operabárról. A Színházi Élet elküldte munkatársait Keszthelyre, érdekes riportban számol be Simon Böske keszthelyi otthonáról, édesapjáról, barátjairól és a leányszobáról. Ahol a kis Simon Böske először álmódott arról, hogy talán Miss Európává választják Párisban. A Színházi Élet kiadóhivatala mindenkinek, aki beküldi címét és 40 lejt, nyomban elküldi a Miss Európa számot bárhova a világon.

Mulatság.

(—) Jelmezesbál Szalontán. A nagyszalontai Kereskedelmi Kör február 16-ikán, szombaton, a Redut összes termelben, könyvtára javára, nagyszabású jelmezes, álarcos táncmulatságot rendez. A táncestély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Aradi Református Nők táncos teaestélye. Purgly Lászlóné fővédnöksége, Fejér Gáborné védnöksége alatt tartják meg az aradi református nők február 16-án este kilenc órai kezdettel tánccal egybekött teaestélyüket, Bechnitz Aborné és Kalmár Tibor rendezésében. Dr. Kálmán Ferencné, Rozsnyai nővérek, Zábráczkyné-Várad Margit, Mészáros Dánielné, Turay Jánosné, Scholtzné-Szentendre Rózi, Szántay Béláné, Kalmár Tiborné, Kovács Ödönné, dr. Szilvássy Lászlóné és Boross Károlyné közreműködésével. A táncmulatsági rendelet február 16-ára már nem vonatkozik. Az estély az idei báliszezon legsikerültebb estélyének ígérkezik és méltó lesz az aradi református nők által rendezett estély jóhírnevéhez. A rendezés élén álló hölgyek már magukban is garanciát képeznek az estély sikerét illetően. A zenét Almai Laci cigányzenekara szolgáltatja. — A rendezőség kéri mindazokat, akik szívesek voltak adományokkal hozzájárulni a büffék szükségének fedezéséhez, hogy adományukat legyenek szívesek szombat délelőtt 10 órától délután 5 óráig az Iparos Kulturházba (bejárat Str. Bratianu—Weitzer János-ucca felől) a rendezőség kezébe eljuttatni.

— Az Ujságróklub megtartja február 23-iki álarcosbálját. Az Ujságróklub vezetősége ezúton közli, hogy az általános érdeklődéssel várt február huszonharmadiki álarcos-és jelmezesestélyét okvetlenül megtartja. Illetékes helyen kijelentették ugyanis, hogy a böjti hetekre vonatkozó belügyminiszteri rendelet tévesen magyarázta és így a huszonharmadiki álarcosbál megtartásának semmi akadály nincs. Jellemző a szokatlannul nagymértékben megnyilvánuló általános érdeklődésre, hogy amióta a böjti tilalomra vonatkozó téves hír megjelent, az Ujságróklub irodáját tömegesen keresik fel információkért. A bálrendezés újabb hangsúlyozza, hogy nem klubtagok csak előzetes bejelentés alapján kaphatnak belépőjegyet a nagyszabású jelmezesestélyre. Mindennemű felvilágosítást a bála vonatkozóan naponta délután négytől hatig a klubiroda szolgáltat.

A Nobile-expedíció szereplői Rómában.

A legfelsőbb katonai bíróság széleskörű vizsgálatot vezet. — Lundborg svéd repülő, Csuknovszky orosz pilóta és Szamojlovics, a „Krasszin“ parancsnoka tanúkihallgatásra jelentek meg Rómában. — Tavasszal közlik a vizsgálat eredményét.

— Beszélgetés a fehér pokol hőseivel. —

(Róma, február 14.) Nobile tábornok északarkai expedíciója ügyében a legszélesebbkörű vizsgálat folyik. Miután az „Italia“ kormányozható-légihajó életben maradt utasait, a híres „vörös sátor“ egykori lakóit sorra kihallgatta a legfelsőbb katonai bíróság. A különböző segítő akciók vezetőit is meghívták Rómába, hogy tanuvallomást tegyenek. A múlt hetekben járt ezügyben az „örök város“ban Lundborg svéd repülő, most pedig az orosz aviatikus, Csuknovszki, aki a „Krasszin“-t a repülőgépre szerelt rádióval hívta a jégtábla hajótöröttjeinek segítségére. Érkezett Rómába a „Krasszin“ parancsnokával, Szamojlovics-csal együtt.

A vizsgálat és a kihallgatásról természetesen sem Csuknovszki, sem pedig Szamojlovics nem nyilatkozott. Az egész vizsgálat eredményét majd csak tavasszal hozzák nyilvánosságra és akkor lesznek ismeretesekek úgy Lundborg vallomásai, aki Nobilet a jégtábláról magával akarta vinni és repülőgépeének balesete miatt maga is a jégtábla foglya lett, valamint Csuknovszki vallomásai, aki az „Italia“ életben maradt áldozatait repülőgépről megpillantotta, valamint Szamojlovics tanuvallomásai, aki Csuknovszki irányítása mellett az orosz jégtörőt a „vörös sátor“-hoz kormányozta.

Lundborg azóta hazatért Svédországba. Rómának ma két újabb híres vendége van: a két orosz, Csuknovszki és Szamojlovics. Mindketten csak pár napig maradnak az „örök város“-ban, utána Nápolyba, majd pedig Milánóba mennek. És már most fájdalmasan gondolnak arra, hogy rövidesen véget érnek olaszországi pihenőnapjaik.

— Most vagyok először Itáliában — mondotta Szamojlovics. — Szeretném bejárni egész Olaszországot, de sajnos, nem futja az időből... Pár napom van csak és mielőtt még a milánói nagy repülő-állomást megnézném, megyek pár napra Sorrentoba is, ahol felkeresem „monsieur“ Gorkijt...

Nem „éltársat“ mond, hanem „monsieur“-t. Igaz, hogy... franciául beszél a „Krasszin“ világhírű parancsnoka, az Északi sark rejtelmeinek nagy tudósa.

Tizeen négy nagy északarkai expedícióban vett már részt, illetve nagyrésztükét ő szervezte meg. Most készíti elő a tizenötödiket, az idei nyárra, amikor is a Ferenc József földtől északra fekvő területeket akarja átkutatni.

Most még egyelőre, a „Krasszin“ nyári történelmi utjáról beszél, amikor a Nobile expedíció megmentésére sietett. Amikor Csuknovszki rádiótáviratát felvették.

a „Krasszin“ csavarja és kormányja megrongálódott és nekik a nyílt tengeren, a jégtáblák között, sietve, menet közben kellett elvégezniük a szükséges javításokat.

Mint faltörő kos haladt előre a jégtáblák között, megállás nélkül, bár az a veszedelem fenyegette őket, hogy a torbódó jég letörje a csavart és a kormányt is.

És aztán — az eltűntekre kerül a szó. — Hol kellene keresnünk az Ugo-Lago csoportot, akik a légihajó törzsével sodródtak tovább? De hova sodródtak? Hol lehetne őket vagy legalább nyomukat megtalálni abban a fehér pokolban?

A távo'ba néz, amikor maga számára is elismétli a kérdést, amellyel, látszik, hogy már annyit foglalkozott.

— Ott, fent, kiszámíthatatlanok a tengeri áramlatok: szeszélyesek, egyre változóak. Nansen „Fram“-ját is olyan vidéken találták meg, amelyre senki sem gondolt volna soha. És a „vörös sátor“ is áldozatul esett ezeknek az áramlatoknak, amelyek ide-oda hajtották. Nehéz, nagyon nehéz még csak feltevésszerűen is megállapítani, merre sodorhatták az áramlatok azt a jégtömböt, amelyre az „Italia“ törzse lezuhant. Én, a magam részéről azt hiszem, hogy a Ferenc József földtől északra. És ezt a vidéket átkutatni elegendő volna egy erős bána-hajó, amely két-három kis repülőgépet is vinne magával, no meg egy erős motoros csónakot.

Csuknovszki, a fiatal, karcsú, szalma-szőke hajú és kékszemű orosz repülő, mindenben helyesli Szamojlovics véleményét.

A sarkvidék csodáiról beszél. Szinte szerelmes ebbe a titokzatos birodalomba, ahol „egy porszem sem fertőzi meg a levegőt, mely tiszta, mint a kristály, olyanmilyra, hogy akár hatvan kilométerre is ellát az ember a repülőgépről.“

— Fémszerkezetű, három motoros repülőgépet szerkesztettem. — mondja — hogy az elmúlt nyáron a sarkvidéki kutatásokat folytassam. Ekkor érkezett meg az „Italia“ szerencsétlenségének híre. Nem kellett tehát egyebet tennem, mint a hajótöröttek segítségére indulnom, a már kész repülőgéppel. Ezt meg is tettem. És boldog vagyok, hogy a repülőgépemre szerelt rádióval oda tudtam kormányozni a „Krasszin“-t, ahol a „vörös sátor“ lakói az egyre kisebbre olvadó jégtáblán várták a segítséget.

Az orosz tudóssal és repülővel együtt jött Rómába a „Krasszin“ hajóorvosa is. Szrednyevszki. Ő azonban minden nyilatkozat elől elzárkózott.

(Cav.)

Folyik a vizsgálat a fekete-gyarmati jegyző ellen.

Lázár Ágoston dr. alispán nyilatkozata a vizsgálat jelenlegi állásáról.

(Arad, február 14.) Az Aradi Közlöny több cikkben számolt be Wild fekete-gyarmati jegyző és Bokor Sándor református pap ügyéről. Mint megírtuk, Lázár Ágoston dr. alispán Barlan kisjenői főbíró bízta meg a vizsgálat levezetésével a főbíró az elmúlt napokban be is terjesztette a vizsgálat aktáit az alispáni hivatalhoz. Lázár Ágoston dr. behatóan áttanulmányozta az aktákat és a vizsgálatról a következőket jelentette ki a lapok munkatársainak:

— A vizsgálatról felvett jegyzőkönyv szerint Wild jegyző terhére felmerültek ugyan közigazgatási szabálytalanságok a községi ügyvitel terén, de ezek még tisztázásra szorulnak. Mielőtt végleges álláspontot foglalnék el az ügyben, szükségesnek tartom a jegyző kihallgatását és pótlólag néhány fontos felvilágosítás beszerzését. Csak akkor tudok teljesen tiszta képet nyerni az ügyről. Köztisztviselőkről van szó és ezért szükségesnek tartom a legobjektívebb vizsgálat levezetését. Természetesen, amennyiben a gyors tempóban megjelentető pótvizsgálat bűnösnek mutatja a jegyzőt, a köztisztviselőkről szóló statutum alapján fegyelmi bíróság elé állítom. Addig, míg a pótlólag szükségesnek talált adatok be nem érkeznek, nem döntök Wild jegyző ügyében.

Lázár Ágoston dr. alispán objektivitását és igazságérzetét ismerve, bizonyos, hogy a rövidesen megjelentető pótvizsgálat, valamint az ezt követő döntés teljesen objektív lesz és egyszerűsített végetvet a Fekete-gyarmat községben régóta dúló harcnak.

Mit olvasnak Szovjetországban?

Minden művet átdolgoznak, a szerzői jogokat kutyába sem veszik. — Regények, tudományos munkák a szovjetpropaganda szolgálatában.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Most jelent meg a szovjet állami kiadóintézetének hivatalos kimutatása a néhány esztendő óta megjelent művekről, de természetesen ezt a kimutatást is csak kellő óvatossággal lehet kezelni, mert az állami kiadóintézet főleg a szovjet szempontjait tartja szem előtt és ezért adatai aligha állják meg helyüket. 1927-ben 22.270 hivatalos jellegű írás látott Oroszországban napvilágot; részben irodalmi, statisztikai, törvénykezési termékek és az élet különböző ágairól szóló jelentések. — Rendkívül kevés mű (ötvenkettő) foglalkozott filozófiai és lélektani problémákkal, de annál jelentékenyebb volt a vallásellenes irodalom produkciója, mert ebből a körből százhat művet jelentetett meg a szovjet. Aránylag a legtekintélyesebb arányszámot a regényirodalom képviselte, még pedig javarészt fordítások.

A fordítások terén igazi szovjetállapotok uralkodnak Oroszországban. Oroszország tudvalevően még a cári uralom idejében sem respektálta a szerzői tulajdont, ha idegen íróról volt szó és Szovjetország követi a cárizmus példáját, főleg ha idegen íróról van szó, akiknek alkotásait egyszerűen ellopják, kizsákmányolják, minden néven nevezendő ellenszolgáltatás nélkül. Szovjetország nem csak lakozott a berül egyezményhez, nem ismeri az amerikai Copyright-ot, nem lépett egyezményre más országokkal és így az irodalmi kalózkodás valóságos orgiákat űl ma a szovjetben. Egy külföldi munkát annyi orosz kiadó jelent meg oroszul, ahánynak csak kedve van hozzá. Így aztán nem csoda, ha a külföldi írók művei a leggyorsabb formában látnak napvilágot. Van teljes és van megcsonkított, megrövidített kiadásuk is, amely beéri azzal, hogy az illető regény tartalmát néhány oldalon el-

mondja. Angol, francia és német írók művei tömegesen kerülnek piacra, de a szerzőknek valószínűleg sejtelnék sincs arról, hogy alkotásaik megjelentek orosz nyelven. A legnépszerűbb Kellermann 20—25 évvel ezelőtt megjelent „Alagut”-ja, melyből 102.000 példányt szórtak szét Oroszországban, még pedig 5 kopekes és 1 rubel 75 kopekes egységárban. Természetesen a népszerű kiadás a regénynek azt a részét élezi ki, ahol a munkások fellázadnak. Itt is meghamisítják az író tudatosan, mert hiszen magát a regényt is a szovjetpropaganda szolgálatába akarják beállítani. Maguk az orosz magánkiadók is belátták, hogy ebből a zürzavaros helyzetből valami kivezető utat kell keresniük és ezért maguk között megállapodtak, hogy az egyes fordításokat állandóan nyilvántartják, de ez a megállapodás egyelőre csak papíron ér valamit, gyakorlati jelentősége mindaddig nem lesz, amíg az állami felügyelet alatt működő kiadó-intézmények ehhez az egyezményhez hozzá nem járulnak. Ugyancsak barbár módon járnak el a mai Oroszországban a külföldi tudományos művekkel is, a melyeket helyenként annyira átdolgoznak, hogy a szerzők bizonyára nem ismernének rájuk. Önkényesen kidobnak egész fejezeteket, vagy a maguk alkotásaival toldják meg az eredeti szöveget, szóval, mítsem törődnek a külföldi írók szellemi termékeivel. Természetes, hogy a tudományos munkáknál még fokozottabb mértékben dolgozik a cenzura, nehogy a külföldi szerzők véleménye ellentétbe kerüljön a marxizmus dogmákkal.

A külföldi írók közül a legnépszerűbb Jack London, utána következnek Upton Sinclair, Conan Doyle, H. G. Wells, Bernhard Shaw, Galsworthy, Byron, Swift, Edgar, Poe és Mark Twain.

Közgazdaság.

Aradi ügyvédek és orvosok az adókvetítő bizottság előtt.

A megadózottak elégedetlenek, a kvetítő-bizottság méltányosságát emleget.

(Arad, február 14.) Az aradi pénzügyigazgatóság épületében ma tovább folyt az adókvetítések. Az első számú bizottságnál ma ismét harminc aradi ügyvéd jövedelmét adózták meg. Az ügyvédek nagyrésze még a bizottság előtt kijelentette, hogy megtekebbel az adókvetítést, mert nem tartják reálisnak jövedelmük megállapítását. Az adókvetítő-bizottság vezetőinek kijelentései szerint viszont az adókvetésnél a legméltányosabban jártak el és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy ne terheljék indokolatlanul nagy adókkal a polgárságot. Azt természetesen tartják, hogy az adózók elégedetlenek, mert hiszen mindenki igyekszik a vállára nehezded terheket csökönteni. A bizottságok — kijelentésük szerint — figyelembe vették a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyokat és lehetőség szerint, csak mérsékelt adóemeléseket eszközöltek.

Az aradi orvosok ma megbeszélést tartottak az adókvetítések ügyében. A megbeszélésen elhatározták, hogy valamennyi orvos megtekebbel a kvetítést, amelyen nagyarányú, egy esetben például 375 százalékos emelést eszközöltek, anélkül, hogy meghallgatták volna az érdekeltek érvelését. Érdekes körülményt állapítottak meg az értekezleten, ahol kiderült, hogy azok az orvosok, akik az első napon kerültek sorra, aránylag jól jártak, mert igen enyhén emelték adójukat, míg a többinél már sokkal nagyobb mérvű volt az emelés. Az orvosok évi jövedelmét, a kvetítő-bizottság egy-egy ülésén nem vette figyelembe.

Zürichben 3.11 a lej.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 14.)
Berlin 123.36, Amsterdam 208.27.50, Newyork 319.97.50, London 2524.50, Páris 20.30.50, Milánó 27.20, Prága 15.38.50, Budapest 90.66.50, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.11.50, Varsó 58.30, Bécs 73.06.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 14.)
Berlin 123.35, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2524.25, Páris 20.30.50, Milánó 27.19.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.66.50, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.11, Varsó 58.30, Bécs 73.06.

Bucuresti-i tőzsdenyitás. (Február hó 14.)
Devizák: Páris 6.56, Berlin 39.90, London 814, Newyork 167.50, Milánó 8.80, Zürich 32.35, Prága 4.97.50, Bécs 23.60, Budapest 29.15, Varsó 19.12. — Valuták: Napoleon 645, márká 39.30, leva 1.17, török lira 0.81, angol font 808, francia frank 6.60, svájci frank 32, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 292, dollár 166.50, lengyel zloty 18.70, osztrák schilling 23.60, román 29, cseh korona 493.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Péntek, február 15.

Wien—Graz 12. Délutáni hangverseny. 17. Délutáni hangverseny Leopold Golz hangverseny-énekos közreműködésével. 18.30. Kamarazene. — Berlin 17.30. Dalok gitárkísérettel. 18. Könnyű délutáni zene. 21. Vonósnégyes hangversenye. — Bucuresti 18. Könnyű zene. 19.30. Rádió-trió. 24. A házzenekar hangversenye. Műsoron klasszikus zene. — Brünn 13.30. Déli hangverseny. 23.20. Étermi zene közvetítése. — Frankfurt 18.35. Délutáni hangverseny. 20.30. A frankfurti muzem-társaság hangversenye. Utána kamarazene. — Leipzig 17.30. Theodor Blumers „Der Fünfhundert” című zenés vígjátékának közvetítése. 21. Könnyű zene. 22. A leipzig diákegyesületek karénekei. 25. Táncczene. — 2. L. O. London, 5xx Daventry 13. Cyril Hellier hegedűhangversenye. 13.30. Orgonahangverseny. 14. Déli szórakoztató zene. 17.30. Szórakoztató zene. 21. Szimfónikus hangverseny. 23.30. Zongorahangverseny. — Milánó 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Jazz-band. 21.30. Szimfónikus hangverseny. — München 17.30. Szórakoztató zene. 21.05. A házzenekar szimfónikus hangversenye. — Nápoly 18. Dora Nergé

(szoprán) hangversenye. 22.02. G. Verdi „Lafon Miller” c. operájának közvetítése. — Prága 18.30. Déli hangverseny. 17.25. Délutáni hangverseny. 22.30. Zenekari hangverseny cseh zeneszerzők régi hangszerekre írt műveiből. 23.20. Étermi zene közvetítése. — Róma 14. Rádió-trió. 18.30. Szórakoztató zene. 21.45. Zenekari hangverseny és G. Donizetti „La Favorite” című operájának közvetítése. — Stuttgart 17.15. Délutáni hangverseny. 20.30. Pénteki hangverseny. — Zágráb 18.15. Hangversenyközvetítés a „Corso”-kávéházból. 21.35. Hangverseny-est. 23. Könnyű zene. — Budapest 10.15. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli hangverseny az egyetemről templomból és időjárásjelentés. 13.05. Gramofonhangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Oskel Hans németnyelvű mesedélutánja. Utána „Vom Struwpeter und Hanskasper.” 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés és hírek. 18.10. Klaszik-Somody István szerkesztő előadása: „A földalatti Pest érdekességei.” 18.35. Szórakoztató zene. (Zenekari hangverseny.) 20.40. Francia nyelvoktatás. (Dr. Garzó Miklós.) 20.25. Hell István k. államtitkár előadása. „Új élmények messze északon, Island szigetén.” 21. Az Országos Katolikus Növendék Egyesület hangversenye a Budai Vagadóból. Közreműködnek: Basildes Mária (ének), dr. Dohnányi Ernő (szögora), Zathureczky Ede (hegedű) és Klényi Imre (szögora.) 22. Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána a Spolach-kávéházból Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF

NYILTTÉK.

E szavak alatt közlünk a nem vállalnak felelősséget.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük aradi üzletfeleinket, hogy Szántó Miksa ur, addigi működése nálunk megszűnt és képviselőink a

WEISZ és HAASZ urak.

Továbbra is b. pártfogásukat kérve, maradunk teljes tisztelettel:

„UNIO”

880

szállítási vállalat, Timisoara.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem t. üzletfeleimet, hogy az „Unio” származási vállalat kötelekeiből kiváltam és további működésemet az Önök által ismert rayonban Lux Testvérek temesvári szállító céggel társulva folytatom.

Amidőn köszönetet mondok az irántam tanúsított bizalmukért kérem Önöket, hogy azt a jövőben is részemre fenntartani sziveskedjenek, mert főtevérem az leand, hogy kündulatukat továbbra is kiérdemeljem.

Aradi megbízottunk Markovits Sándor, Budev, Regina Maria 9. — Telefon szám 595.

Teljes tisztelettel:

Szántó Miksa.

A Piața Avram Iancu (Szabadság tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipias legelőnekebb helyen

**bolthelyiség,
azonnal a kiadó.**

Önm az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

INGYEN AD minden felvételhez egy művész kivétel nagytáji és egy zsebtükör, saját arálással képével **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok keljék levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Vilányi vasaló, köz. rész. a. telefonos egységben Varga és Be. befutómét Arad, Central szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ szakácsnő keresetlik, ki románul v. németül beszél. Minélsem mérnök, C. F. R. palota. 872

VITAGYORSIRO, ki lehetőleg gépen írni tud, délutáni és esti munkára felvétetik. Ajánlatokat „Perfekti gyorsíró” jelzőre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába keressék. 1000

FŐZNI tudó mindenest keresek. Jelentkezni 9-11-ig Str. Dorobantör 6. 882

BEJÁRÓ takarítót keresek. Jelentkezni délelőtt 10 óráig Dr. Wernerné Str. Horia (Széchenyi) No. 4. 881

MAGYAR-NÉMET levelező(nő) gép- és nyelvtanítással azonnali belépésre keresetlik Román nyelvtanítással előnyben. Ajánlatokat R. T. jelzőre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába keressék. 876

ÜGYNÖKÖK, kik a posztó és textil szakmában írtasak felvételnek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 875

OKLEVELES szülész nő alánközik becsapódásra vagy inspekciósna. Cim Jesti Ferencné, volt Radnai-ut 30. 886

RODAI teendőket írtas magyar, német gépirónót keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába keressék. 744

GYERMEKGONDOZÓ ajánlkozók gyermekek mellé vagy beteg mellé, volt Debó-ucca 11. 885

LAKÁS.

EGY SZOBA konyhából álló udvari lakás a FÖTÉREN MÁJUS 1-RE kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 500

BUDA LEGSZEBB RÉSZÉN ÖT SZOBA cottage rendszerű nrasági lakás. Műlön központi fűtéssel és meleg vízzel, minden komforttal, azonnali kivételre alkalmas lakások minden komforttal április 15-ig kiadó. Tervek, feltételek Steiner József építész-mérnök irodája Arad, Str. Greceanu 5. Telefon 326. Budapest, Fadrusz-ucca 6. sz. 732

ÜRES uccai emeleti szoba aránók már május 1-re kiadó. Perényi-u. 5. jobbra. 883

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 1857

NÖTLEN fiatalember keres központban különbejárati butorozott szobát lehetőleg fürdőszoba használattal. Cim „Nacionala Biztosító Társulat” Bdul Regina Maria 9. sz. II. em. 887

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JÓKARBAN levő hintó olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 814

JAPÁN IRÓASZTAL, lenke gyűjtemény, perzsaszőnyegek, antik szekreter, könyvszekrény, óra, ágyak, éjeli szekrények, asztalok, székek, szekrények, kerti garnitúra, különböző butorok, légszekrény, matracok, komplett szobaberendezések, vitrinek, antik asztal lámpák zsurasztal, márkás porcellánok, zongorák, dísz tárgyak, stb. stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 2. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

KERESEK Biedermayer által készített, antik porcellánokat poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket stb. Kivételre házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk mevétele. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 100

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Cser,
Gyertyán és
Bükkhasáb
tűzifa,
prima, száraz minőségben olcsó árban ismét kapható:

Aradi Fűrészgár
Radnai-utli főkelepen. 851

Gyönyörű perzsaszőnyegek,
pár napig minden eladó. 886
YILDIZ, ARAD, Str. Mianver (Ilona-ucca) 13. sz.

ÜZLETEK.

FÜSZERÜZLETET hasznbérbe keresek. Ajánlatokat „Jó vidék” jelzőre az Aradi Közlöny kiadóhivatalba kérek. 874

Bankköcsönöket

leiben és pengőben hazakra és töldekre a legolcsóbban azonnali folyósítottak.
HAASZ ALBERT irodája Arad, tra. a Eminescu (Deák F.-ucca) 12.

Szenzációs ujdonságok

női és férfi divatszövetekben, selymekben, vászon és sifonárúkbán meglepő olcsó árak mellett
Rippner és Benkó
divatárúházában, Fischer Elz-palota.

ARAD FEHER KERESZT NAGYSZALLODA.

Egyetlen hely, ahol központi meleg víz fűtés, hideg, meleg folyóvíz, hall, mérsékelt po'gári árak mellett abszolút for'a szobák állnak az utazó közönség rendelkezésére. Utazók, köztisztviselőknek nagy árendéjmény. 309

FELHIVÁS!

AZ „ASIGURAREA POPORALA DIN TRANSILVANIA”

biztosító társaság Arad, Str. Eminescu No. 27., vegyes népies életbiztosításokat, orvosi vizsátat nélkül elfogad 10.000 és 20.000 lejes összegekre és minden egyes biztosítási kötvény résztvesz a havonta egyszer rendezett sorshuzásoknál, mely alkalommal azon kötvények is résztvesznek, melyekre csupán az első illetékes prémia fizetett be. A haláleseti biztosítások 20-90 éves korig eszközöltetnek.

Az „Asigurarea Poporala din Transilvania”

biztosító társaság aradi igazgatósága ezennel értesíti feleit, hogy 1929. január 31-ig kedvezményezettinek összesen 1.199.847 lej biztosítási összeget fizetett ki.

Az aradi igazgatóság ezennel tudósítja feleit, hogy 1929. február havában a következő kötvények biztosítási összege kerül kifizetésre: Kötvényszám: 1223, 1224, 1251, 1252, 1365, 1369, 1500, 1505, 1516, 1517, 1518 és 1519. Ezen kötvények kedvezményezettjeit felkéri az igazgatóság, hogy sziveskedjenek megjelenni a terminus kitűzése végett Arad, Str. Eminescu 27. szám alatt. — Aradi igazgatóságunk 1929. január 1-től 31-ig a következő biztosítási kötvények összegét fizette ki:

Kötvényszám	Lei	Kötvényszám	Lei
166. Danl Mária Jusztina	20.000	481. Wrbitzky Gizella	20.000
167.	20.000	35. Vida Erzsébet	20.000
191. Kollár Mária	20.000	48. Czunya Mária	11.200
192.	20.000	185. Simonits Jánosné	14.000
213. Ciurda Anna	20.000	109. Hajda Julianna	11.200
214.	20.000	211. Laza József	14.000
		Összesen lei	210.400

Ezenkívül kisebb likvidációk a következők: Könyvecské szám: 9, 10, 14, 15, 20, 33, 34, 56, 57, 106, 107, 169, 170, 178, 179, 197, 205, 206, 213, 214, 245, 246, 290, 300, 304, 309, 313, 315, 327, 328, 342, 343, 374, 381, 382, 387, 388, 401, 405, 406, 427, 434, 437, 438, 439, 440, 441, 444, 445, 446, 497, 498, 513, 514, 515, 527, 528, 535, 537, 541, 542, 543, 544, 554, 572, 573, 584, 585, 590, 591, 596, 597, 607, 229.

A) könyvecskék — — — — — 109.150
Könyvecské szám: 432, 420, 421, 20, 535, 40, 55, 162, 163, 365, 331, 402, 599, 337, 462, 463, 464, 223, 61, 423, 6, 12, 13, 522, 521, 316, 347, 589, 588, 196, 218, 47, 37, 176, 540, 518, 35, 36, 38, 46, 389, 397, 398, 176, 177, 377, 553, 404, 255, 470.
A) könyvecskék — — — — — 67.674

Kifizetések sorshuzás által:

1929. január 31-én délután 4 órakor tartottuk meg Dr. S. Pascuti közjegyző ur jelenlétében és vezetése alatt sorshuzásunkat.

Nyertes kötvények:

Kötvényszám: 1063 Domokos Ilonka, Brasov. Hátulsó-u. 66. — — — 10.000
1401 Palkovits András Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. — — — 10.000
Összesen lei 407.233

1928. december 31-ig kedvezményezettjeinek összesen — — — — — 792.615
Összegezve 1.199.847

lejt fizetett ki biztosított tagjainak az ASIGURAREA POPORALA DIN TRANSILVANIA biztosító társaság aradi igazgatósága, Felkérjük biztosított tagjainkat, kik könyveket még nem váltották át kötvényre, hogy haladéktalanul jelenjenek meg igazgatóságunknál, mivel a további kifizetések kizárólag kötvényekre történhetnek.
ARADI IGAZGATÓSÁG.

Nr. G. 12728—13503—1928.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

In baza executiei de escontentare efpuită in ziua de 5. Iunie 1928. pe baza decisiului judecatoriei mixte Arad cu Nr. procesul-verbal de executie Nr. G. procesul-verbal de executie Nr. G. 13313—1928. 1 masă, 1 sifonier, 1 sezka, 1 etajier și alte obiecte, prețuite in suma de lei 10160 cuprinse in favorul văd. lui Romanov Bonus reprezentat prin dr. Ferdinand Sommer avocat din Arad, pentru suma de Lei 2100 capital, interese de 12% dela 1. Maiu 1928. precum și spesele stabilite până in prezent se vor vinde la licitatie publică in Arad, Str. Grig. Alexandrescu Nr. 39. in ziua de 15. Februarie 1929. la ora 4 d. m. conf. Art. de lege IX. §-ului 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Aceasta licitatie se va ținea și in favorul lui Soția lui Dehelen Gh., Soția lui Szűcs Albert și cons. Antoniu Szabó, Stefan Mészáros, Soția lui Ioan Horai, Carol Varga, Eisler Emanuel, Eibensitz Mihai, Nagy Emeric, Francisc Schwartz, Radovan Mihailov, Fratili Stern, Högve Stefan, Deutsch Ludovic, văd. lui Dere-

zsics Lőrinc, Goldis Ielima și Goldis Sofia și Terézia Hammerschiudb. 889

Arad, la 17. Ianuarie 1928.

Seif portărel.

Alkalmi vétel!

Ajánlok csaknem új, gyönyörű ebédlőt, hálót, szalonberendezést, szőnyegeket, dísztárgyakat és antik butorokat, mint igen kedvező alkalmi vételeket.

SALGÓNÉ

bizományi üzlet
Str. Horia (Széchenyi-u.)

Rádió-engedélyt gyorsan és előnyösen intéz **Sándor Ferenc** Arad legrégibb vizumirodaja, a megyeházzal szemben

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. — Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.